

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Cestovní ruch

SOUČASNÁ EKONOMICKÁ, POLITICKÁ A VOJENSKÁ
SITUACE V ASII – RIZIKOVÉ OBLASTI PRO CESTOVNÍ
RUCH

Bakalářská práce

Autor práce: Adéla Zemanová

Vedoucí práce: prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc.

Jihlava 2025

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Tolstého 16, 586 01 Jihlava

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Adéla Zemanová**

Studijní program: Cestovní ruch

Garant studijního programu: Ing. Ivica Linderová, PhD.

Název práce: **Současná ekonomická, politická a vojenská situace v Asii- rizikové oblasti pro cestovní ruch.**

Vedoucí práce: prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc.

Cíl práce: Vymežit regiony rizikové pro cestovatele z hlediska neuspořádaných sociálních, ekonomických a vojenských konfliktů. Dílčím cílem je vyhodnotit konkrétní nabídku poznávacích a pobytových zájezdů českých CK do Asie a posoudit, zda informují objektivně o rizicích.

Abstrakt

ZEMANOVÁ, Adéla: Ekonomická, politická a vojenská situace v Asii – rizikové oblasti pro cestovní ruch. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce: prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc. Stupeň odborné kvalifikace: bakalář. Jihlava 2025

Bakalářská práce se věnuje tématu ekonomická, politická a vojenská situace v Asii a rizikové oblasti pro cestovní ruch v Asii. Cílem bakalářské práce je poskytnout analýzu současné ekonomické, politické, vojenské situaci v Asii a identifikovat rizikové oblasti pro cestovní ruch v Asii a také zjistit, jak o rizikových oblastech informují cestovní kanceláře v České republice, které organizují do zemí Asie poznávací a pobytové zájezdy

Klíčová slova

Asie; ekonomická situace; politická situace; vojenská situace; rizikové oblasti; cestovní kancelář

Abstract

ZEMANOVÁ, Adéla: Economic, political, and military situation in Asia – risk areas for tourism. Bachelor thesis. College of Polytechnics Jihlava. Department of Tourism. Supervisor of the thesis: prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc. Degree of professional qualification: Bachelor. Jihlava 2025.

The bachelor thesis is dedicated to the economic, political, and military situation in Asia and risk areas for tourism in Asia. The aim of bachelor thesis is to provide an analysis of the current economic, political, military situation in Asia and to identify risk areas for tourism in Asia and to find out how tour operators in the Czech Republic, which organize sightseeing and holiday tours to Asia countries, inform about the risk areas.

Keywords

Asia; economic situation; political situation; military situation; risk areas; tour operator

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Podle § 47b zákona o vysokých školách souhlasím se zveřejněním své práce podle Směrnice pro vedení, vypracování a zveřejňování závěrečných prací na VŠPJ, a to bez ohledu na výsledek obhajoby.

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mě požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 5. prosince 2025

.....

Podpis studenta/ky

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce prof. PhDr. Petru Chalupovi, CSc. za věnovaný čas, odborné vedení a cenné rady při psaní bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům za podporu během celého studia.

Obsah

Seznam obrázků.....	7
Seznam zkratk.....	8
Úvod	9
1 Teoretická část	10
1.1 Cestovní ruch	10
1.2 Rizika při cestování	13
1.3 Úloha vlády a podniků cestovního ruchu vůči turistům	14
1.4 Globální etický kodex cestovního ruchu	15
1.5 Analýza současného stavu řešené problematiky.....	18
1.6 Diskuze literatury	20
1.7 Cíl práce a metodika výzkumu	21
2 Praktická část	22
2.1 Komplexní geografická charakteristika Asie	22
2.2 Současná ekonomická situace v Asii.....	33
2.3 Současná politická situace v Asii.....	37
2.4 Současná vojenská situace v Asii	46
2.5 Rizikové oblasti pro cestovní ruch v Asii	50
2.6 Cestovní kanceláře poskytující zájezdy do Asie z ČR	59
2.7 Návrh nápravných opatření	66
3 Aplikační část	67
3.1 Využití BP v praxi.....	67
Závěr	68
Seznam použité literatury	69

Seznam obrázků

Obr. 1: Mapa Asie.....	23
Obr. 2: Povrch Asie.....	25
Obr. 3: Vodstvo Asie.....	27
Obr. 4: Monzunové zemědělství v Asii.....	28
Obr. 5: Panda velká	29
Obr. 6: Procentuální růst HDP v Asii v letech 2024–2026.....	36
Obr. 7: Procentuální inflace v Asii v letech 2024–2026	37
Obr. 8: Jihovýchodní Asie	40
Obr. 9: Jižní Asie	41
Obr. 10: Střední Asie	43
Obr. 11: Kim Čong-un	44
Obr. 12: Východní Asie.....	45
Obr. 13: Západní Asie	46
Obr. 14: Počet konfliktů a úmrtí souvisejících s konflikty a válkami v Asii v letech 1989-2021..	47
Obr. 15: Město Gaza v roce 2024.....	49
Obr. 16: Příslušníci bezpečnostních složek Tálibánu.....	50
Obr. 17: 10 nejbezpečnějších zemí Asie v roce 2025	51
Obr. 18: Globální index míru v roce 2024	52
Obr. 19: Jemen	53
Obr. 20: Afghánistán	54
Obr. 21: Sýrie.....	55
Obr. 22: Izrael.....	56
Obr. 23: Severní Korea	57
Obr. 24: Irák	58
Obr. 25: Palestina.....	59

Seznam zkratek

CK	Cestovní kancelář
ČR	Česká republika
HDP	Hrubý domácí produkt
VŠPJ	Vysoká škola polytechnická Jihlava

Úvod

Asie je kontinent s mimořádně rozmanitou krajinou, kulturou i cestovatelskými možnostmi. Nabízí bohaté kulturní dědictví, cenově dostupné cestování a širokou škálu zážitků. Jednotlivé země zahrnují vše od velkých měst až po nedotčená místa, která každoročně přitahují tisíce turistů. Přesto však v některých částech Asie panuje složitá ekonomická, politická či vojenská situace, která ovlivňuje bezpečnost cestování a rovněž samotný region.

Bakalářská práce se zaměřuje na současnou ekonomickou, politickou a vojenskou situaci v Asii a na rizikové oblasti pro cestovní ruch v tomto regionu.

Hlavním cílem této bakalářské práce je vymezit regiony rizikové pro cestovatele z hlediska neuspořádaných sociálních, ekonomických a vojenských konfliktů.

Dílčím cílem je vyhodnotit konkrétní nabídku poznávacích a pobytových zájezdů českých CK do Asie a posoudit, zda informují objektivně o rizicích.

Teoretická část této práce je zaměřena obecně na cestovní ruch, základní pojmy a potenciál cestovního ruchu. Rovněž se věnuje rizikům při cestování, úloze vlád a podniků cestovního ruchu vůči turistům a Globálnímu etickému kodexu.

Praktická část se z počátku věnuje komplexní geografické charakteristice Asie. Zde jsem uvedla několik základních informací o kontinentu jako je poloha, klima, povrch, vodstvo, přírodní zdroje, biota, obyvatelstvo, hospodářství a cestovní ruch. Následně kapitoly popisují současnou ekonomickou, politickou a vojenskou situaci v Asii a vymezují rizikové oblasti pro cestovní ruch v tomto regionu.

Dále se praktická část zabývá tím, jak vybrané české cestovní kanceláře informují o rizikových oblastech a celkové bezpečnosti v asijských zemích. Po následném zhodnocení jsem navrhla několik nápravných opatření, které by mohly zlepšit kvalitu poskytovaných informací o bezpečnosti ze strany cestovních kanceláří.

V aplikační části jsem uvedla několik možných využití této bakalářské práce v praxi cestovního ruchu.

1 Teoretická část

V teoretické části se budu stručně věnovat cestovnímu ruchu, přičemž se zaměřím na vymezení jeho pojmu, základní pojmy cestovního ruchu a jeho potenciál. Dále se budu zabývat riziky, která hrozí při cestování a úlohou vlád a podniků cestovního ruchu vůči turistům. Součástí teoretické části bude také analýza současného stavu řešené problematiky a diskuze literatury. Závěrečná kapitola bude věnována použitým metodám a jejich zdůvodnění.

1.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch představuje významný fenomén současnosti. Jeho význam v průběhu minulého století výrazně vzrostl a stal se tak nedílnou součástí běžného života obyvatel vyspělých zemí. (Linderová, 2015, s. 11)

Cestovní ruch patří celosvětově k nejdůležitějším hospodářským odvětvím. Vytváří příležitosti bez nutnosti velkých investic a v mnoha směrech přináší znatelně přidanou hodnotu. Díky své povaze je označován za odvětví průřezové, protože ovlivňuje řadu dalších hospodářských odvětví, které s ním úzce souvisejí. Patří sem: potravinářství, zemědělství, doprava, stavebnictví, fotografický průmysl, výroba nábytku, překladatelské služby, tiskařský průmysl, softwarové služby a kartografie. Toto vytváří tzv. multiplikační efekt, kde každé pracovní místo v cestovním ruchu vytváří v průměru až tři další pracovní příležitosti. Pracovní příležitosti jsou nabízeny jak v kvalifikovaných oborech, tak i v těch, kde není žádná zvláštní kvalifikace nutná. V místech, kde se cestovní ruch pozitivně rozvíjí, se propojuje s dalšími činnostmi a tím oživuje přírodní, historické, kulturní a technické atraktivity. Touto metodou cestovní ruch přináší velký počet možností pro rozvoj hospodářství a strukturální změny. (Ryglova, Burian a Vajčnerová, 2011, s. 15)

Na konci první dekády 21. století byl význam cestovního ruchu ohromný a pro mnoho zemí dokonce strategický. Podle Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) význam cestovního ruchu není pouze ekonomický, ale ovlivňuje i další lidské činnosti. Přispívá k sociálnímu rozvoji, podpoře mezinárodního porozumění, míru a prosperitě a zároveň se podílí na individuálním i kolektivním uspokojení, sebevzdělání a ohleduplnosti vůči druhým. (Ryglova, Burian a Vajčnerová, 2011, s. 15)

1.1.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch bývá popisován různými způsoby. Jedná se o tzv. interdisciplinární jev, což znamená, že není zkoumán pouze z jednoho pohledu, ale prolíná se vícero vědními disciplínami, které ho zkoumají z odlišných úhlů. (Linderová, 2015, s. 10) Z tohoto důvodu se často stává, že autoři ve svých definicích dávají důraz na různé aspekty v závislosti na tom, z jaké vědní disciplíny cestovní ruch zkoumají a definují. Mít co nejpresněji definovaný cestovní ruch je důležité proto, aby mohl být řádně sledovaný, plánovaný, vyhodnocovaný a v neposlední řadě také řízený. (Ryglova, Burian a Vajčnerová, 2011, s. 17)

Cestovní ruch může být prezentován jako činnost osob, které cestují a pobývají mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden rok, a to za účelem trávení volného času, obchodních aktivit nebo jiných účelů. (Kotíková a Schwartzhoffová, 2017, s. 10)

1.1.2 Základní pojmy v cestovním ruchu

Všechny skupiny cestovatelů, které se podílejí na cestovním ruchu, se označují jako návštěvníci. Ti se dělí do dvou skupin:

- **mezinárodní návštěvníci** a
- **interní návštěvníci.**

Mezinárodní návštěvník je osoba, která cestuje mimo zemi svého obvyklého pobytu na dobu nepřesahující dvanáct po sobě jdoucích měsíců, přičemž hlavním cílem její cesty nejsou aktivity hrazené ze zdrojů navštívené země. Interním návštěvníkem je ten, kdo cestuje mimo své obvyklé prostředí na dobu nepřesahující dvanáct po sobě jdoucích měsíců, avšak cestuje pouze do míst v rámci své země.

Dále lze návštěvníky rozdělit do dvou dalších kategorií:

- **turisté** a
- **jednodenní návštěvníci.**

Turistou je návštěvník, který v navštívené zemi zůstává alespoň jednu noc. Naopak jednodenní návštěvník nestráví v navštíveném místě na ubytování ani jednu noc – může se jednat např. o návštěvu hradu, muzea, galerie apod. (Kajzar, 2017, s. 12)

Rozdělení turistů je podle Cohena možné na čtyři základní typy:

- **„Organized mass tourist“** (organizovaný masový turista) se převážně zaměřuje na skupinové zájezdy s průvodcem a jasně daným programem, vyhledává známější destinace a drží se svého předem stanoveného plánu.
- **„Individual mass tourist“** (individuální masový turista) má podobně jako předchozí typ předem připravený program a vybírá si známá místa, avšak není vázán na skupinu a obvykle upřednostňuje samostatné cestování. (Stainton, 2022)
- **„Explorer“** (průzkumník) si plánuje svou cestu sám, vyhledává originální zážitky, ale nevzdává se pohodlí a jistoty. (Vítková, 2018, s. 10)
- **„Drifter“** (tulák) dává přednost pobytu u místních obyvatel před hotely, vyhýbá se masové turistice a vyhledává originální a dobrodružné zážitky. Tento typ turisty cestuje samostatně, své trasy si plánuje sám a upřednostňuje poznávání místní kultury před pohodlím či známým prostředím. (Stainton, 2022)

Základní pojmy v cestovním ruchu zahrnují také druhy cestovního ruchu. Domácí cestovní ruch je popisován jako cestovní ruch rezidentů v rámci území České republiky. Jeho spotřeba je spotřebou rezidentů, a to i ta část spotřeby spojená s konečným cílem cesty v jiné zemi, pokud jeho realizace proběhla v České republice (např. marže při koupi zahraničního zájezdu v tuzemské cestovní kanceláři či agentuře). Příjezdový cestovní ruch se chápe jako pobyt a návštěva nerezidentů na území České republiky. Spotřeba v příjezdovém cestovním ruchu obsahuje všechny prostředky vydané na cestovní ruch nerezidenty putujících do navštívené země. Tím je myšleno, že se zahrnují i ty výdaje, které jsou placeny mimo území České republiky, ale formou různých plateb do ní směřují (např. platba za ubytování). Výjezdový cestovní ruch obsahuje pobyt a návštěvu rezidentů mimo území České republiky. Jeho spotřeba zahrnuje všechny výdaje rezidentů za cestovní ruch uskutečněné v zahraničí. Nespadá do něj zboží zakoupené na cestu nebo po cestě v České republice. Vnitřní cestovní ruch (domácí a příjezdový)

je cestování rezidentů i nerezidentů po území České republiky. Spotřeba v tomto druhu je chápána jako celek financí utracených v národním hospodářství za cestovní ruch. (Český statistický úřad, nedatováno)

1.1.3 Potenciál cestovního ruchu

Potenciál cestovního ruchu je souhrnem předpokladů a podmínek pro cestovní ruch v dané oblasti. Základem je jeho vlastní potenciál, ale ovlivňují ho i další činitelé jako např. vzdálenost poptávkových center a dopravní dostupnost. (Linderová, 2015, s. 56)

Předpoklady rozvoje cestovního ruchu lze určit různými přístupy. Za základní vymezení se považuje členění na lokalizační, realizační a selektivní předpoklady. (Linderová, 2015, s. 57)

Lokalizační předpoklady určují, kde mohou být aktivity cestovního ruchu realizovány. Tyto předpoklady se dělí na přírodní a kulturně-historické. Předpoklady přírodní souvisejí s různorodostí přírodního prostředí na Zemi. Mezi ně patří nadmořská výška, zastoupení rostlin a živočichů, výskyt vodstva na povrchu i v podzemí, reliéf, umístění v rámci světadílu a podnebného pásu. Nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu jsou ty, které mají příznivé hodnoty více než jednoho přírodního činitele současně. Předpoklady kulturně – historické vznikly lidskou činností a souvisejí s historickým vývojem oblasti. Turisté vyhledávají muzea, galerie, architektonické památky, technické památky, parky, lidovou architekturu a archeologické lokality. Do nejvýznamnějších cílů cestovního ruchu patří města, jelikož se v nich nachází velký počet kulturních památek. (Jonášová, 2014, s. 15)

Realizační předpoklady navazují na lokalizační a vytvářejí nezbytné podmínky pro fungování a rozvoj cestovního ruchu. Zahrnují komunikační a materiálně-technické faktory rozvoje cestovního ruchu, jako jsou dopravní infrastruktura a služby spojené s cestovním ruchem (ubytování, stravování apod.). Hodnotí se pomocí ukazatelů, např. počtem ubytovacích zařízení, počtem lůžek, stupněm modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení, kapacitou stravovacích zařízení a úrovní občanské vybavenosti. (Linderová, 2015, s. 57)

Selektivní předpoklady podporují vznik a rozvoj cestovního ruchu. Zahrnují objektivní a subjektivní faktory. Pod objektivními faktory se skrývají vlivy demografické, politické, urbanizační, administrativní, sociologické, ekologické a personální. Subjektivními faktory jsou např. psychologické vlivy, porovnávání postavení území oproti konkurenci a jeho marketingu. (Linderová, 2015, s. 58)

Rozvoj potenciálu destinace cestovního ruchu by neměl překročit míru únosné kapacity pro rozvoj cestovního ruchu. Při jejím překročení dochází naopak k poklesu tohoto potenciálu. (Linderová, 2015, s. 58)

K hodnocení potenciálu cestovního ruchu existuje několik přístupů. Jedná se o složitý jev a názory jednotlivých autorů se často liší. Podle Ústavu územního rozvoje v Brně má při hodnocení význam prvotní a druhotný potenciál. Prvotní potenciál se rozumí jako vhodnost území pro určitou aktivitu cestovního ruchu z pohledu přírodního prostředí, přitažlivosti kulturně-historických památek a nabídky kulturních a společenských akcí. Druhotný potenciál se dělí na omezující a podporující cestovní ruch. Faktory omezující cestovní ruch snižují pozitivní zážitek z rekreačního pobytu v daném území a představují omezení rozvoje z důvodu ochrany přírodních,

sídelních nebo infrastrukturních částí. Do podporujícího cestovního ruchu patří výhodné umístění vůči dopravě (blízkost dálnic a železničních tratí). (Linderová, 2015, s. 59 a 60)

1.2 Rizika při cestování

Mezi nejčastější rizika spojená s cestováním patří zdravotní komplikace. Na změně zdravotního stavu v zahraničí se mohou podílet hygienické podmínky, odlišné podnebí, strava, kulturní zvyklosti a ubytování. Dalším faktorem, který ovlivňuje případné zdravotní komplikace, je účel cesty. Odlišná zdravotní rizika mohou nastat při odpočinkové dovolené u moře, pobytu ve vysoké nadmořské výšce, potápění nebo při cestě do vzdálených zemí. Více ohrožující mohou být především cesty do oblastí, které jsou méně navštěvované turisty. (Chytilová, 2020, s. 13)

Úrazy představují více než polovinu všech zdravotních problémů vznikajících při cestování a pobytu v zahraničí. Při cestování do rozvojových zemí je velká šance zranění či dokonce úmrtí při dopravní nehodě nebo pouličním násilí. V těchto místech musíme počítat i s méně dostupnou lékařskou péčí a nezapomínat na cestovní pojištění. (Chytilová, 2020, s. 14)

Doprava, zejména v méně rozvinutých zemích, bývá často komplikovaná. Důvodem jsou složité dopravní předpisy a jejich nedodržování, nízká úroveň bezpečnosti, různé druhy dopravních prostředků včetně tažných zvířat a velké množství chodců, pro které často neexistují žádné chodníky. Nejvíce úmrtí při dopravě se týká chodců, cyklistů a motocyklistů, což je zároveň považováno za nejčastější způsob dopravy při cestování. Každý, kdo cestuje do zahraničí, by se měl seznámit s pravidly silničního provozu v navštěvované zemi a dbát maximální opatrnosti. (Chytilová, 2020, s. 15-17)

Druhé nejčastější zdravotní riziko představují úrazy způsobené při koupání a dalších vodních sportech. V nešťastných případech mohou tato zranění vést k utonutí. To může být následkem skoku z výšky, při odlivových nebo přílivových vlnách či pádu a následné ztrátě vědomí. Nebezpečným vlivem při pobytu u vody se také stává konzumace alkoholu. Největší riziko utonutí je u dětí, z důvodu možného utopení v malém množství vody a nedostatečné kontrole dospělých. Utonutí dětí je celosvětovým problémem a je časté i v rozvinutých zemích, včetně Evropy. Důležité je dodržovat všechna preventivní opatření a nevystavovat se zbytečně riziku. Základními pravidly jsou nepříliš se vzdalovat od břehu, používat záchrannou vestu při vodních sportech, koupat se pouze ve vyhrazených oblastech a vyhnout se nadměrné konzumaci alkoholu. (Chytilová, 2020, s. 17 a 18)

Dalším rizikem při cestování je kriminalita v podobě násilí a krádeží. Turisté jsou pro zločince snadným cílem. V některých zemích je dokonce doporučováno nevycházet samostatně, ale pouze s doprovodem. Obecně je vhodné vyhýbat se přeplněným místům a opuštěným oblastem, nenosit viditelně cenné předměty, využívat pouze oficiální taxislužby a být ostražitý. Obětem trestného činu se doporučuje v dané situaci neklást odpor. (Chytilová, 2020, s. 19)

Odlišné klimatické podmínky, životní styl a stravování často znesnadňují cestovatelům pobyt v podobě výskytu různých infekčních onemocnění. Největší obavy souvisejí s tropickými chorobami, jako jsou malárie, břišní tyfus a horečka dengue. Nejčastějšími zdravotními problémy jsou však průjemové infekce, sexuálně přenosné choroby, záněty jater a onemocnění dýchacích cest. S cestovatelským průjemem se potýká 40-70 % cestovatelů. V řadě zemí se jeho označování liší, např. faraonova kletba (Egypt), břichabol města Delhi (Indie) a mamajka (Rumunsko).

Největší riziko tohoto onemocnění je v Africe, Latinské Americe, Asii a na Středním východě. Evropa je řazena do zemí s nejmenším rizikem. Nejčastějšími příčinami jsou znečištěná voda a nízké hygienické podmínky. Riziko infekčních onemocnění narůstá při opuštění turistických částí, dobrodružných aktivitách a v přírodě. Existuje velké množství infekcí, které nejsou pro naši zemi běžné, proto je velmi komplikované je diagnostikovat a léčit. Základem prevence je vyvarování se rizikového chování a vhodné očkování. (Chytilová, 2020, s. 20 a 21)

1.3 Úloha vlády a podniků cestovního ruchu vůči turistům

Cestovní ruch představuje komplexní systém založený na spolupráci mnoha subjektů, včetně vlády, leteckých společností, cestovních kancelářů a agentur, hotelů a samotných cestujících. Každá z těchto stran zastává v cestovním ruchu klíčovou roli a jejich chování i rozhodování toto odvětví výrazně ovlivňuje. (Library & Information Management, c2019-2025)

Úloha vlády v cestovním ruchu je zásadní, protože nese odpovědnost za tvorbu politik a předpisů, jež ovlivňují celý sektor. Tyto politiky a předpisy lze rozdělit do dvou skupin: podporující a regulující. Podpora vlády zahrnuje marketingové kampaně a poskytování výhod, jejichž cílem je přilákat turisty do své země. Některé vlády např. poskytují daňové úlevy leteckým společnostem a hotelům působícím na jejich území. Dále se zaměřují na zlepšení infrastruktury v podobě silnic, veřejné dopravy a letišť, protože jsou nezbytné k přilákání turistů a udržení jejich pozitivního zážitku z cestování. Na druhou stranu regulace zajištěná vládou je důležitá pro bezpečnost, spravedlnost a etické chování. Tento proces zahrnuje stanovení bezpečnostních standardů pro letecké společnosti, regulaci činnosti cestovních kancelářů a zajištění toho, že hotely budou odpovídat stanoveným kvalitativním normám. Rolí vlády je také informování o oblastech, které mohou být pro cestování nebezpečné, a poskytování cestovního doporučení. Mimo to spadá do její kompetence požadování, aby letecké společnosti a cestovní kanceláře zajistily pojištění na ochranu cestujících v případě nepředvídaných událostí jako jsou zrušený let či lékařská pomoc. Vlády si uvědomují důležitost cestovního ruchu, a tak se jej snaží podporovat s cílem prospěchu své ekonomiky. (Library & Information Management, c2019-2025)

Kromě vlád mají v oblasti cestovního ruchu zásadní roli i mezinárodní organizace. Jejich úkolem je podporovat toto odvětví a vytvářet směrnice a normy s cílem zajistit bezpečný, spravedlivý a etický přístup. Za významné mezinárodní organizace v oblasti cestovního ruchu se považují Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) a Mezinárodní sdružení leteckých dopravců (IATA). UNWTO se podílí na podpoře zodpovědného a udržitelného cestovního ruchu a umožňuje poradenství a pomoc vládám a ostatním organizacím cestovního ruchu. Jedním z hlavních úkolů UNWTO je sběr a zpracování dat týkajících se trendů a potíží v cestovním ruchu. Na základě těchto informací se následně vytvářejí strategie a politiky podporující rozvoj tohoto odvětví. IATA zastává zájmy leteckých společností po celém světě a podporuje zvyšování jejich bezpečnosti a efektivity. Toto obchodní sdružení se zabývá vývojem a zavedením směrnic a norem důležitých pro letecký průmysl. Normy se týkají ochrany, bezpečnosti a dopadu leteckých společností na životní prostředí. Mimo jiné IATA nabízí školicí a certifikační programy pro zaměstnance leteckých společností. (Library & Information Management, c2019-2025)

Cestovní kanceláře jsou společnosti zaměřující se na organizaci a prodej zájezdů. Jejich stěžejní úlohou je propagace a rozvoj cestovního ruchu prostřednictvím tvorby atraktivních zájezdů a prezentace tohoto odvětví v daných destinacích. Tyto společnosti vyžadují spolupráci s vládami,

hotely, leteckými společnostmi a dalšími potřebnými stranami k vytváření zájezdů, které uspokojují různé typy cestovatelů. Do jejich nabídky často spadají komentované prohlídky s průvodcem, zájezdy za dobrodružstvím a mnohé další typy poznávání. Činnost cestovních kanceláří je regulována vládou, aby nedocházelo k nespravedlivému a neetickému způsobu fungování. Mimo jiné jsou povinny dodržovat bezpečnostní a environmentální nařízení a minimalizovat svůj dopad na životní prostředí. (Library & Information Management, c2019-2025)

Důležité postavení zde mají i cestovní agentury. Zaujímají zásadní pozici při rezervaci a plánování cest a mimo jiné nabízejí mnohé služby. Mezi nabízené služby patří: rezervace služeb spojených s cestováním (ubytování, pronájem aut, letenky atd.), poradenství týkající se cestovního pojištění a víz, pomoc při neočekávaných situacích (narušení cesty, nouzové situace) a poskytování informací o destinacích. Činnost cestovních agentur je rovněž regulována vládou, aby bylo zajištěno spravedlivé a etické fungování. (Library & Information Management, c2019-2025)

Za poslední zmínku stojí role hotelů a ubytovacích zařízení, které jsou nezbytnou součástí cestování. Nejenže ovlivňují zážitek cestovatelů, ale právě prostřednictvím jeho pozitivního utváření se aktivně podílejí na propagaci cestovního ruchu. Jejich činnost je vládou regulována s cílem zajistit hostům bezpečné a zdravotně nezávadné prostředí odpovídající stanoveným standardům kvality. Současně jsou povinny řídit se environmentálními předpisy a usilovat o minimalizaci svého dopadu na životní prostředí. Hotely a ubytovací zařízení mohou na propagaci ve svých destinacích spolupracovat s vládou a dalšími organizacemi. Dále mohou navazovat partnerství s cestovními kancelářemi a leteckými společnostmi, aby vytvořili výhodné balíčky a slevy a tím motivovali cestovatele k návštěvě. (Library & Information Management, c2019-2025)

Celkově lze konstatovat, že všechny zmíněné strany zastávají klíčovou roli v podpoře a rozvoji cestovního ruchu. Vlády a mezinárodní organizace se aktivně podílejí na jeho podpoře a regulaci. Mezitím cestovní kanceláře a agentury, hotely, ubytovací zařízení a mnoho dalších subjektů poskytují služby spojené s cestováním a propagují cestovní ruch ve svých destinacích. Při vzájemné spolupráci mohou tyto subjekty vytvářet dynamický a zároveň udržitelný cestovní ruch, který bude přinášet ekonomické, environmentální i sociální přínosy po celém světě. (Library & Information Management, c2019-2025)

1.4 Globální etický kodex cestovního ruchu

Globální etický kodex cestovního ruchu jsem zařadila do teoretické části z důvodu následné návaznosti na část praktickou. Kodex stanovuje zásady bezpečného, etického a udržitelného cestování, které lze využít při zhodnocení současné situace v Asii a návrhu nápravných opatření.

Globální etický kodex cestovního ruchu představuje dokument, který obsahuje zásady chování pro účastníky cestovního ruchu po celém světě. Tento kodex vymezuje hranice pro zachování zodpovědného a udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Jeho hlavním cílem je maximalizovat přínosy pro obyvatele destinací a zároveň minimalizovat negativní dopady cestovního ruchu na životní prostředí a kulturní dědictví. Dokument byl schválen Světovou organizací cestovního ruchu (UNWTO) v říjnu roku 1999 a poté ho v prosinci roku 2001 oficiálně odsouhlasilo Valné shromáždění UNWTO. Prezenci a hodnocení jeho praktického uplatnění má na starost Světový

výbor pro etiku v cestovním ruchu UNWTO. Tento výbor byl založen v roce 2004. (Svaz měst a obcí České republiky, c1995-2025)

Text se skládá z deseti principů (článků), z nichž devět popisuje pravidla pro účastníky cestovního ruchu a desátý se zaměřuje na zavedení pravidel do praxe. Tyto principy vymezují cestovní ruch jako nástroj podporující vzájemné porozumění a respekt mezi národy, faktor udržitelného rozvoje a aktivitu přinášející užitek hostitelským zemím. Kodexové zásady dále uvádějí práva pracovníků a podnikatelů v oblasti cestovního ruchu, svobodný pohyb turistů, závazky účastníků rozvoje cestovního ruchu a právo každého člověka na cestování. V České republice již mnoho organizací cestovního ruchu Kodex podpořilo a začlenilo ho do svých koncepčních a prováděcích dokumentů. (Svaz měst a obcí České republiky, c1995-2025)

1.4.1 Článek 1 – Podíl cestovního ruchu na vzájemném porozumění a respektování národů a společností

Důležitou součástí odpovědného turismu je vzájemné porozumění, tolerance a respekt mezi rozdílnými národy a kulturami. Nejen turisté, ale všichni, kdo se podílí na cestovním ruchu by měli respektovat místní zvyky, tradice a zákony, zatímco hostitelské komunity by měly přijímat návštěvníky s otevřeností a úctou. Veřejné orgány by měly zajistit ochranu a bezpečnost turistům a jejich majetku. Turisté by se měli vyhýbat trestným činům a protiprávnímu jednání. Dále by se měli vyvarovat chování, které je místními obyvateli považováno za nevhodné či urážlivé a jakémukoliv nelegálnímu obchodování. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.2 Článek 2 – Cestovní ruch jako nástroj individuálního a kolektivního uspokojení

Cestovní ruch je činnost spojená s odpočinkem, sportovními aktivitami a poznáváním nových míst a kultur. Při správném provozování přispívá k osobnímu rozvoji jednotlivců i celé společnosti. Cestování podporuje vzdělávání, kulturní poznání a rozšiřování obzorů, čímž posiluje vzájemné porozumění a respekt mezi lidmi. Důraz je kladen rovněž na rovnost mužů a žen, na ochranu lidských práv, včetně nejzranitelnějších skupin, kam patří děti, starší či zdravotně postižené osoby, etnické menšiny a domorodé národy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.3 Článek 3 – Cestovní ruch jako faktor udržitelného rozvoje

Cestovní ruch by měl být organizován a rozvíjen tak, aby podporoval udržitelný rozvoj. Jeho činnost by neměla ohrožovat přírodní zdroje, životní prostředí ani kulturní dědictví destinací, ale naopak by je měla chránit a využívat zodpovědným způsobem. Je nutné pracovat na rozložení návštěvníků v čase a prostoru, a to především během letních měsíců, za účelem snížení zátěže na životní prostředí a zvýšení pozitivního dopadu na místní ekonomiku a průmysl cestovního ruchu. Rozvoj turismu by měl přinášet dlouhodobé ekonomické a sociální výhody místním komunitám, podporovat kvalitu života obyvatel a přispívat k zachování přírodních a kulturních hodnot pro budoucí generace. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.4 Článek 4 – Cestovní ruch jako aktivita využívající kulturního dědictví lidstva a přispívající k jeho zdokonalení

Cestovní ruch využívá zdroje, které jsou součástí kulturního dědictví lidstva. Veškeré politiky a aktivity spojené s turismem by proto měly být prováděny tak, aby podporovaly ochranu a zachování archeologického, uměleckého a kulturního bohatství. Nemělo by se zapomínat na opravu a údržbu památníků, svatyní a muzeí, aby se jejich hodnota dochovala i pro budoucí generace. Památky by měly být přístupné široké veřejnosti a v případě soukromého vlastnictví je vhodné podporovat veřejný přístup, při zachování práv majitelů. Finanční prostředky získané z návštěv by měly být alespoň zčásti investovány zpět do těchto objektů. Cestovní ruch by měl být plánován tak, aby nevedl k úpadku tradic, řemesel a folklóru, ale naopak umožňoval jejich zachování a další rozvoj. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.5 Článek 5 – Cestovní ruch, prospěšná aktivita pro hostitelské země a komunity

Cestovní ruch by měl přinášet pozitivní přínosy hostitelským zemím a místním komunitám. Je důležité zapojit do jeho aktivit a výhod i místní obyvatele. Rozvoj cestovního ruchu by měl podporovat růst ekonomiky, zvyšovat životní úroveň obyvatel a vytvářet nová pracovní místa. Vše by mělo probíhat v souladu s místními hodnotami, kulturou a zájmy obyvatel. Je třeba nezanedbávat specifické problémy pobřežních oblastí, ostrovních částí, venkovských a horských oblastí, pro které je cestovní ruch často významnou příležitostí k rozvoji.

Místní komunity by měly mít možnost vyjádřit se k plánům na rozvoj cestovního ruchu a aktivně se podílet na rozhodování, protože právě jejich zapojení je klíčové pro to, aby cestovní ruch skutečně přinášel dlouhodobé výhody oběma stranám. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.6 Článek 6 – Závazky účastníků rozvoje cestovního ruchu

Účastníky rozvoje cestovního ruchu jsou v tomto článku myšleni odborníci, veřejné orgány a média. Odborníci mají povinnost informovat turisty jasně a pravdivě o destinacích, službách a podmínkách cestování, dbát na jejich bezpečí a respektovat jejich zvyky a kulturu. Vlády musí informovat své občany o zhoršených situacích či nebezpečí, které je mohou potkat při cestování v určitých destinacích. Média a informační kanály zaměřené na cestovní ruch mají za úkol vydávat pravdivé a vyvážené informace a nešířit neetické formy cestování jako např. sexuální turistiku. Cestovní ruch by tak měl probíhat spravedlivě, bezpečně a být přínosem pro všechny zúčastněné strany. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.7 Článek 7 – Právo na turistiku

Každý člověk má právo objevovat a poznávat jiné země a kultury. Všeobecné právo na turistiku je součástí práva na odpočinek a volný čas, včetně přiměřeně rozvržené pracovní doby a zajištění placených dovolených. Veřejné orgány by měly podporovat rozvoj sociální turistiky, která zajišťuje dostupné cestování a rekreaci pro všechny skupiny obyvatel. Podpora by měla být zaměřena také na umožnění turistiky pro rodiny, děti, studenty, seniory a osoby se zdravotním postižením. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.8 Článek 8 – Svoboda pohybu turistů

Mezinárodní a národní právo v souladu s Článkem 13 Všeobecné deklarace lidských práv umožňuje návštěvníkům a turistům svobodný pohyb ve svých zemích a při cestování mezi státy. Bez jakékoli diskriminace je jim zaručen přístup na tranzitní místa, do turistických center, kulturních památek a míst pobytu. Návštěvníci a turisté by měli mít možnost využívat všechny dostupné způsoby komunikace a mít zajištěn přístup k místním zdravotnickým, právním a správním službám. Osobní údaje návštěvníků by měly být chráněny stejně jako u občanů navštěvované země, zvláště v elektronických systémech. Administrativní nezbytnosti, jako víza apod., by měly být minimalizovány, a poplatky zatěžující turistický sektor změněny nebo zrušeny. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.9 Článek 9 – Práva pracovníků a podnikatelů v oblasti průmyslu cestovního ruchu

Práva zaměstnanců a podnikatelů v cestovním ruchu by měla být chráněna vládami a místními samosprávami. Zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné mají mít zaručena svá základní práva a být chráněni před nejistotou svých pracovních pozic. Důležitou součástí je rovněž možnost absolvovat školení a pokračovat ve vzdělávání a profesním rozvoji. Podnikatelům by měl být umožněn vstup do odvětví cestovního ruchu bez zbytečných právních či správních překážek. V souladu s platnými předpisy a mezinárodními úmluvami by mělo být podporováno sdílení zkušeností pracovníků z různých zemí, což přispívá k rozvoji světového průmyslu cestovního ruchu. Nadnárodní společnosti působící v cestovním ruchu by neměly zneužívat své vysoké postavení, ale využívat ho k podpoře solidarity, respektu k místním komunitám a jejich kulturním a sociálním hodnotám. Spolupráce a navazování kontaktů mezi podniky z různých zemí napomáhají udržitelnému rozvoji cestovního ruchu. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.4.10 Článek 10 – Aplikace principů Globálního etického kodexu cestovního ruchu

Odborníci ze soukromého i veřejného sektoru podílející se na rozvoji cestovního ruchu budou spolupracovat při implementaci výše zmíněných principů Kodexu a sledovat jejich účinnost v praxi. Při své činnosti budou respektovat roli mezinárodních institucí, jako je Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO), a nevládních organizací působících v oblasti turismu, ochrany lidských práv, životního prostředí či zdraví. V případě sporu při zavádění nebo výkladu Kodexu, odborníci využijí třetí nezaujatou stranu, konkrétně Světový výbor pro etiku v cestovním ruchu. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2025)

1.5 Analýza současného stavu řešené problematiky

Na identické téma týkající se současné ekonomické, politické a vojenské situace v Asii a vymezení rizikových oblastí pro cestovní ruch dosud nebyla zpracována žádná závěrečná práce. Bylo však zpracováno mnoho prací, které se zabývají jednotlivými situacemi v asijských regionech či konkrétních zemích.

V rámci odborné literatury a internetových zdrojů existuje rozsáhlé množství informací týkajících se Asie, z nichž některé popisují současné dění v jednotlivých regionech a hrozící bezpečnostní

rizika. Dále lze nalézt informace např. o geografické charakteristice Asie, ekonomické, politické a vojenské situaci v jednotlivých zemích, stejně jako o průmyslu a školství.

Ze závěrečných prací, které se zabývají cestovním ruchem v konkrétních regionech Asie, lze vyzdvihnout např.:

- DVOŘÁKOVÁ, Lucie. *Jihovýchodní Asie jako nová destinace cestovního ruchu*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Zdenka Petrů. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2010. Dostupné z: <https://insis.vse.cz/zp/24071>. [cit. 2025-12-04].
- MAZUROVÁ, Žaneta. *Mezinárodní cestovní ruch Asie*. Online, Diplomová práce, vedoucí doc. RNDr. Jiří Vystoupil, CSc. Brno: Masarykova univerzita, 2021. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/phwtv/Mezinarodni_cestovni_ruch_Asie-_Zaneta_Mazurova.pdf. [cit. 2025-12-04].
- PECÁNEK, Martin. *Cestovní ruch v regionu Střední Asie*. Online, Diplomová práce, vedoucí doc. Ing. Josef Abrhám, Ph.D. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2023. Dostupné z: https://theses.cz/id/xwdo7i/zaverecna_prace.pdf. [cit. 2025-12-04].

Na VŠPJ byla vypracována bakalářská práce na toto téma, zaměřená však na Latinskou Ameriku:

- NĚMCOVÁ, Andrea. *EKONOMICKÁ, POLITICKÁ A VOJENSKÁ SITUACE V LATINSKÉ AMERICE – RIZIKOVÉ OBLASTI PRO CESTOVNÍ RUCH*. Online, Bakalářská práce, vedoucí prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2024. Dostupné z: <https://is.vspj.cz/bp/get-bp/student/71376/thema/10334>. [cit. 2025-12-04].

Z odborných publikací, které obsahují informace o asijských regionech jako je geografická charakteristika, cestovní ruch či ekonomická, politická a vojenská situace, lze uvést tyto příklady:

- AYSON, Robert. *Asia's Security*. Online. Bloomsbury Publishing, 2015. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Asia_s_Security/nCNHEAAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0. [cit. 2025-12-04].
- DANIEL, Jan; HERCIK, Jan a TLÁSKAL, Milan. *Regionální geografie Asie*. Online. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Region%C3%A1ln%C3%AD_geografie_Asie/AeR5oAEACAAJ?hl=cs. [cit. 2025-12-04].
- RUMER, Boris Z. *Central Asia and the New Global Economy*. Online. Taylor & Francis, 2019. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Central_Asia_and_the_New_Global_Economy/5nCIDwAAQBAJ?hl=cs&gbpv=0. [cit. 2025-12-04].

Obecně je možné shrnout, že se tématu věnuje mnoho publikací, převážně v anglickém jazyce, přičemž většina informací se zaměřuje spíše na jednotlivé regiony než na Asii jako celek. Dále lze vyhledat závěrečné práce, jež se týkají cestovního ruchu a rizik spojených s cestováním bez zaměření na konkrétní země.

Z těchto prací zaměřených na cestovní ruch a rizika spojená s cestováním bych jako příklady uvedla:

- HUŠEK, David. *Rizika v cestovním ruchu a jejich zabezpečení pojistnými produkty*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Jiří Pešek. České Budějovice: Jihočeská univerzita v

Českých Budějovicích, 2009. Dostupné z: <https://theses.cz/id/02868c/519546>. [cit. 2025-12-04].

- POLONETS, Mariia. *Zdravotní rizika a bezpečnost v cestovním ruchu*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Pavel Attl, Ph.D. Praha: University College Prague – Vysoká škola mezinárodních vztahů a Vysoká škola hotelová a ekonomická s.r.o., 2023. Dostupné z: https://is.ucp.cz/th/abdej/Bp_Bezpecnost_CR_komplet.pdf. [cit. 2025-12-04].

1.6 Diskuze literatury

Bakalářskou práci jsem zpracovávala na základě relevantních internetových zdrojů. Čerpala jsem zejména z webových stránek, závěrečných prací a také z elektronických knih. Nejvíce informací jsem získávala ze zahraničních internetových zdrojů, jelikož byly nejaktuálnější, obsahovaly rozsáhlé množství podstatných informací a bylo jich mnohem více než zdrojů českých.

V teoretické části jsem se zaměřila na cestovní ruch jako takový, rizika při cestování, úlohu vlády a podniků cestovního ruchu vůči turistům a Globální etický kodex cestovního ruchu. V této části jsem převážně vycházela z českých internetových zdrojů, jako jsou elektronické knihy a relevantní informace na webových stránkách. Při psaní jsem nejvíce ocenila tuto literaturu:

- LINDEROVÁ, Ivica. *CESTOVNÍ RUCH ZÁKLADY A PRÁVNÍ ÚPRAVA*. Online. 2015. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Ivica-Linderova-2/publication/312491516_Cestovni_ruch_Zaklady_a_pravni_uprava/links/587e972208ae9a860ff53efc/Cestovni-ruch-Zaklady-a-pravni-uprava.pdf. [cit. 2025-12-04].
- RYGLOVÁ, Kateřina; BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Online. Praha: Grada Publishing, 2011. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=_5A0vQPSAD8C&printsec=frontcover&key=AlzaSyDIPfI89JdFhWBVsMVsavVo6aNh057xITc#v=onepage&q&f=true. [cit. 2025-12-04].

Součástí praktické části byla komplexní geografická charakteristika Asie, rovněž současná ekonomická, politická a vojenská situace v Asii a navazující vymezení rizikových oblastí pro cestovní ruch. Zde mi byly nejvíce nápomocné tyto zdroje:

- <https://www.cfr.org/>
- <https://www.hrw.org/>
- <https://www.smartraveller.gov.au/>

V praktické části převažovaly internetové zdroje ze zahraničí, a to zejména webové stránky. České webové zdroje bylo nezbytné využít při analýze českých cestovních kanceláří poskytujících zájezdy do Asie a následného vyhodnocení, jakým způsobem informují své zákazníky o rizikových oblastech a bezpečnostní situaci v jednotlivých zemích. V této části jsem čerpala z těchto webových stránek cestovních kanceláří:

- <https://www.cedok.cz/>
- <https://www.cksen.cz/>
- <https://www.esotravel.cz/>
- <https://www.vivatravel.cz/>

1.7 Cíl práce a metodika výzkumu

Cíl bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je vymezit regiony rizikové pro cestovatele z hlediska neuspořádaných sociálních, ekonomických a vojenských konfliktů. Dílčím cílem je vyhodnotit konkrétní nabídku poznávacích a pobytových zájezdů českých CK do Asie a posoudit, zda informují objektivně o rizicích.

Zvolené výzkumné otázky

1. Jaká je současná ekonomická situace v Asii?
2. Jaká je současná politická situace v Asii?
3. Jaká je současná vojenská situace v Asii?
4. Jaké oblasti jsou rizikové pro cestovní ruch?
5. Jak o rizikových oblastech informují cestovní kanceláře v ČR?

Metodika zpracování

Teoretická část této bakalářské práce je zaměřena obecně na cestovní ruch, rizika při cestování, úlohu vlády a podniků cestovního ruchu vůči turistům a Globální etický kodex cestovního ruchu. Z těchto důvodů jsem čerpala zejména z elektronických knih a odborných článků.

Metodika výzkumu této bakalářské práce bude založena na vyhledávání relevantních zdrojů na internetu. Nejvíce užitečné a podstatné pro mě byly zahraniční zdroje, které popisují aktuální situace a danou problematiku rozebírají do detailu.

Dále budu pracovat s aktuálními informacemi týkajícími se současné ekonomické, politické a vojenské situace v jednotlivých zemích Asie, včetně rizikových oblastí pro cestovní ruch, které budou promítnuty v praktické části.

V neposlední řadě se budu věnovat českým cestovním kancelářím, které poskytují zájezdy do Asie a způsobům, jak informují o rizikových oblastech a bezpečnostní situaci v jednotlivých zemích. Tyto dostupné informace následně zhodnotím a navrhnou případná nápravná opatření.

Součástí bakalářské práce budou rovněž obrázky, přehledy a grafy, které pomáhají dokreslit současnou situaci v Asii a poskytují přehled např. o poloze, ekonomickém vývoji a konfliktech.

2 Praktická část

První kapitola praktické části je zaměřena na komplexní geografickou charakteristiku Asie. Následující kapitoly se již vztahují k výzkumným otázkám. Nejprve se budu věnovat současné ekonomické situaci v Asii a jaké země jsou na tom z hlediska ekonomiky nejlépe či nejhůře. Dále se budu zabývat současnou politickou situací v Asii, kde stručně shrnu situaci v jednotlivých regionech. Poté se zaměřím na vojenskou situaci v Asii, kde zmíním několik současných konfliktů. Na to navazuje kapitola s vymezením rizikových oblastí pro cestovní ruch v Asii. V neposlední řadě se budu věnovat cestovním kancelářím v ČR, které poskytují pobytové a poznávací zájezdy do asijských zemí. V závěru navrhnou možná nápravná opatření.

2.1 Komplexní geografická charakteristika Asie

2.1.1 Obecné informace

Asie zaujímá pozici největšího světadílu s pokrytím přibližně 30 % zemské pevniny. Žije zde okolo 60 % světové populace, čímž se stává nejlidnatějším světadílem. (National Geographic Society, c2025) Na území Asie se nachází nejvyšší i nejnižší body zemského povrchu, dále se vyznačuje největší vertikální členitostí, nejvyšší průměrnou nadmořskou výškou a výraznou horizontální členitostí. Asie společně s Evropou tvoří kontinent Eurasie. Hranice mezi nimi byly vytvořeny uměle, v důsledku rozdílného historického a kulturního vývoje obou částí. Asijské obyvatelstvo se od toho evropského liší jazykově, nábožensky, etnicky, kulturně, ale i ekonomicky. Tyto rozdíly jsou převážně způsobeny rozsáhlou rozlohou euroasijského kontinentu, na níž vznikla odlišná civilizační centra. (Brzóska, 2020, s. 111)

Název Asie sahá až do starověku a jeho význam je vysvětlován několika způsoby. Jedna z teorií uvádí, že název je odvozen od asyrského slova „asu“, což znamená „východ“. Řekové tento název používali pro označení zemí ležících východně od jejich území. (Encyclopædia Britannica, c2025)

2.1.2 Poloha

Asie se rozděluje na pět hlavních regionů: Východní Asii, Jižní Asii, Jihovýchodní Asii, Střední Asii a Západní Asii. Šestý region je definován jako Severní Asie, který zahrnuje většinu území ruské Sibiře a severovýchodní část Asie. (WorldAtlas, c2025)

Součástí Východní Asie je Mongolsko, Jižní Korea, Severní Korea, Japonsko, Čína, Hongkong, Macao a Tchaj-wan. Region leží východně od Střední Asie a jeho východní hranice směřují podél Východočínského moře. Do zemí Jižní Asie patří Srí Lanka, Pákistán, Nepál, Maledivy, Bhútán, Bangladéš, Afghánistán a Indie. Společně tyto země tvoří tvar poloostrova, který je obklopen třemi vodními plochami – na jihu Indickým oceánem, na východě Bengálským zálivem a na západě Arabským mořem. Jihovýchodní Asie je složena z Vietnamu, Východního Timoru, Thajska, Singapuru, Filipín, Myanmaru, Malajsie, Laosu, Indonésie, Kambodži a Bruneji. Tento region je umístěn severně od Austrálie, jižně od Východní Asie, západně od Tichého oceánu a východně od Bengálského zálivu. Střední Asii tvoří Kyrgyzstán, Turkmenistán, Kazachstán, Uzbekistán a Tádžikistán. Tato oblast hraničí východně s Čínou, severně s Ruskem, jižně s Afghánistánem a její západní hranice vede kolem Kaspického moře. Do Západní Asie spadá

Saudská Arábie, Katar, Spojené arabské emiráty, Bahrajn, Kuvajt, Jemen, Omán, Irák, Jordánsko, Palestina, Izrael, Libanon, Sýrie, Kypr, Turecko, Ázerbájdžán, Arménie a Gruzie. Tento region se nachází mezi Střední Asií a Afrikou, jižně od východní Evropy. (WorldAtlas, c2025)

Obr. 1: Mapa Asie

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

Poloha je jedním z klíčových faktorů pro cestovní ruch, jelikož výrazně ovlivňuje turisty při výběru destinace. Snadná dostupnost a krátká vzdálenost může zvýšit spokojenost turistů a tím je pobídnout k opakované návštěvě. Zpravidla bývají oblíbené lokality v blízkosti center měst, obklopené kvalitní infrastrukturou a dalšími atrakcemi, které zajišťují pohodlí a komfort turistů. (Khasanah, 2025)

2.1.3 Klima

Rozsáhlá rozloha Asie a značné rozdíly v nadmořské výšce způsobily výrazné klimatické rozdíly mezi regiony. Z velké části zde převládá kontinentální klima, které se vyznačuje výraznými teplotními rozdíly, což se projevuje horkým létem a chladnou zimou. (Encyclopædia Britannica, c2025)

Východní Asie, Jihovýchodní Asie a Jižní Asie jsou pod vlivem monzunového klimatu, které sebou přináší dvě odlišná období – léto a zimu. V létě zde dominuje období dešťů, charakteristické srážkami a vysokou vlhkostí způsobenou mořskými větry, zatímco v zimě zde proudí suchý a studený vzduch z vnitrozemí. (Vinpearl, 2024)

Severní část Západní Asie má kontinentální klima, zatímco jih je převážně suchý, s výjimkou horských oblastí, kde jsou srážky způsobeny větry. Západní část tohoto regionu se nachází v blízkosti Středozemního moře. Toto středomořské klima způsobuje suchá léta a zimy s vyššími

srážkami. Východní oblasti Západní Asie, sousedící s Jižní a Střední Asií, mají subtropické pouštní klima, zatímco jihozápadní oblasti jsou charakterizovány velmi suchým pouštním klimatem. (EBSCO Information Services, c2025)

Ve Střední Asii se nachází tři hlavní klimatické typy: poušť mírného pásma, step a vlhké kontinentální klima. Jelikož je tato oblast převážně vnitrozemská, nedostatek vodních ploch způsobuje suché klima a výskyt extrémních teplot. Poušť mírného pásma je typická pro jižní Kazachstán, západní Uzbekistán, západní Turkmenistán a východní i západní části Kyrgyzstánu. Nízká vlhkost zde způsobuje sucho a minimum srážek. Teploty jsou zde chladnější oproti jiným pouštním oblastem, v zimě často padají až pod bod mrazu, ale přes léto výrazně stoupají. Stepní klima nalezneme ve středním Kazachstánu, západním Turkmenistánu a části západního Uzbekistánu. Průměrné teploty se tu drží pod 18 °C a srážek zde spadne zhruba dvojnásobek oproti poušti mírného pásma. V severním Kazachstánu, východním Uzbekistánu, centrálním Kyrgyzstánu a většině Tádžikistánu dominuje vlhké kontinentální klima. Letní vysoké teploty převládají na jihu regionu, zatímco severní část zůstává chladnější. Léta bývají většinou suchá a zimy mrazivé se sněhem. (EBSCO Information Services, c2025)

Nad Sibiří, Mongolskem a Tibetskou plošinou vzniká v zimních měsících trvalá anticyklóna vysokého tlaku, která přináší velmi chladné, klidné počasí s malým množstvím sněžení. Studený a suchý vzduch z vysokého tlaku se šíří na východ a na jih z kontinentu, což způsobuje nízké teploty zejména v oblasti Verchojansku a Ojmjakonu (Severní Asie), kde byly zaznamenány teploty až -71 °C. (Encyclopædia Britannica, c2025)

Klima a počasí jsou nezbytnými faktory při rozhodování turistů a rovněž ovlivňují fungování některých podniků v cestovním ruchu. Nepříznivé klima nebo špatné povětrnostní podmínky působí jako tlakový faktor pro turisty k cestování do teplejších a sušších lokalit. Počasí, které turisté v destinaci zažívají, umožňuje vykonávat dané aktivity, nebo naopak může způsobit jejich neúčast. Tímto bývají ovlivněny i některé podniky v cestovním ruchu, které jsou těmito faktory vystaveny např. nižším výdělkům. (Becken, 2010)

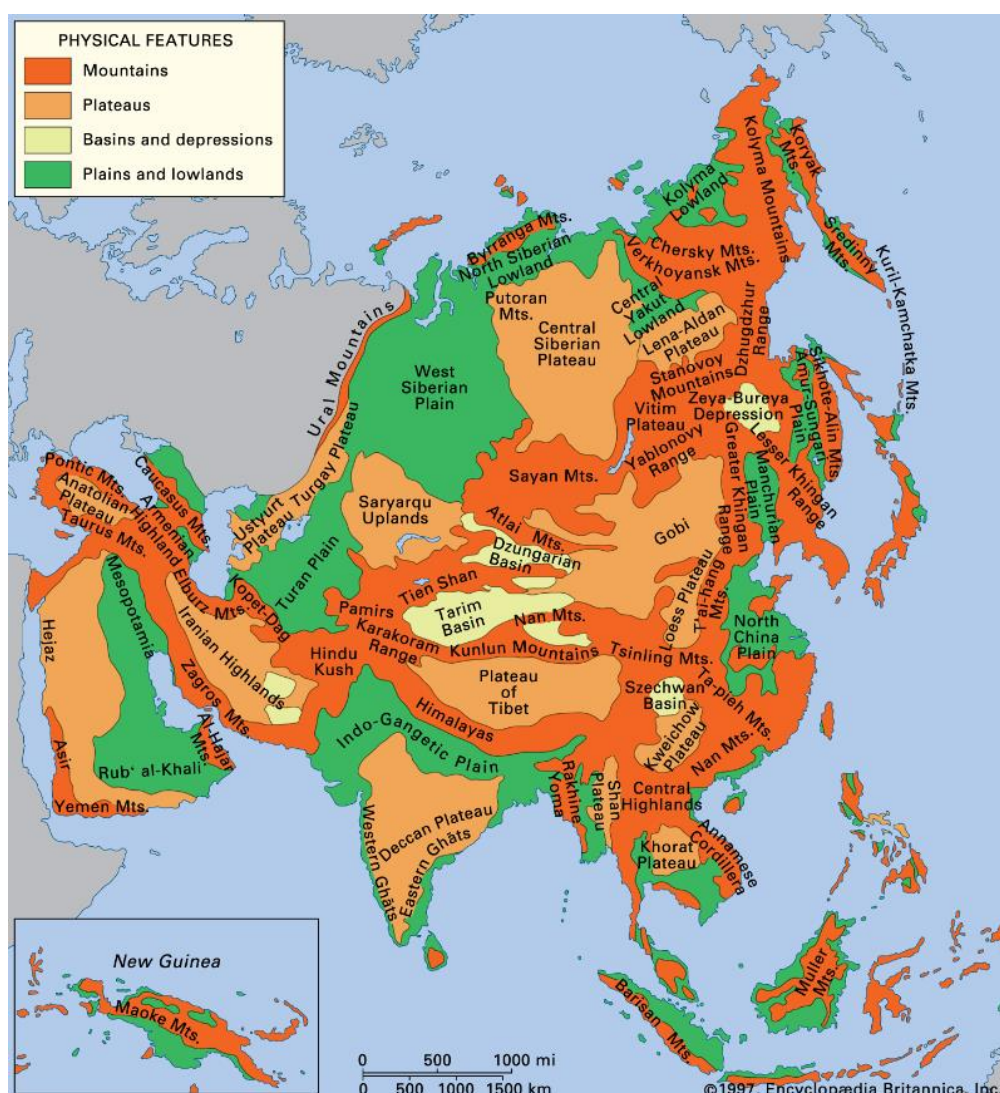
2.1.4 Povrch

Povrch Asie se vyznačuje převahou hor a plošin, které zabírají zhruba tři čtvrtiny celého kontinentu. (Encyclopædia Britannica, c2025) Mezi nejznámější pohoří Asie patří Himálajské pohoří, které je domovem nejvyššího vrcholu světa – Mount Everestu (8 848,86 m). Himálaje mají více než 100 vrcholů s nadmořskou výškou nad 7 000 m a s délkou 2 400 km se táhnou napříč pěti zeměmi – Indií, Nepálem, Bhútánem, Čínou a Pákistánem. Další známá pohoří na území Asie jsou: Altaj, Kunlun, Ural, Ťan-Šan, Zagros, Západní Gháty, Východní Gháty, Pamír a Hindúkuš. (WorldAtlas, c2025)

Největší poušť Asie je Arabská poušť, která leží v Západní Asii. Se svou rozlohou 2 330 000 km² se rozprostírá přes většinu Arabského poloostrova a řadí se mezi čtvrtou největší poušť na světě. Druhou největší pouští v Asii a pátou největší na světě je Gobi, ležící v jižním Mongolsku a severní Číně, převážně v dešťovém stínu Tibetské plošiny. Poušť se rozkládá na ploše 1 295 000 km² a vyznačuje se spíše holým skalnatým povrchem než pískem. Další významné pouště na tomto kontinentu jsou: Thár, Taklamakan, Dašt-e Kavír, Dašt-e Lút, Maranjab atd. (WorldAtlas, c2025)

Zbytek asijské pevniny, zejména rozsáhlé Západosibiřské a Turanské nížiny ve vnitrozemí, zabírají nízké roviny. Ostatní nížiny se nacházejí v podhorských sníženinách Mezopotámie, Indogangské nížiny a pevninské jihovýchodní Asie, nebo v pobřežních oblastech, např. v Severosibiřské a Jano-Indigirské nížině a Severní čínské nížině. Tyto roviny mají jednotně rovný povrch s širokými údolími, jimiž protékají velké asijské řeky a jejich přítoky. Směrem na jih od podhorských sníženin se rozprostírají stolové plošiny a vysočiny, např. Dekánská plošina v Indii a Syrsko-arabská plošina na západě. Dále se zde nacházejí mezihorské kotliny, např. Kašgarská, Junggarská a Ferganská. (Encyclopædia Britannica, c2025)

Ostrovky v Asii jsou z velké části hornaté. Na Srí Lance dosahují vysočiny až 2 524 m, na japonském ostrově Honšú má hora Fudži výšku 3 776 m a hora Kinabalu v Malajsii 4 101 m. Mnoho sopek na ostrovech Mindanau, Javě a Sumatře tyčí se do výšky až 3 000 m. Mezi aktivní sopky spojené s Tichooceánským ohnivým kruhem patří Krakatoa (Indonésie), Pinatubo (Filipíny) a Aso (Japonsko). (Encyclopædia Britannica, c2025)

Obr. 2: Povrch Asie

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

Povrch území výrazně ovlivňuje cestovní ruch, protože určuje možnosti aktivit a atraktivitu destinace. Hory lákají turisty k lyžování, turistice nebo horolezectví, zatímco nížiny a roviny

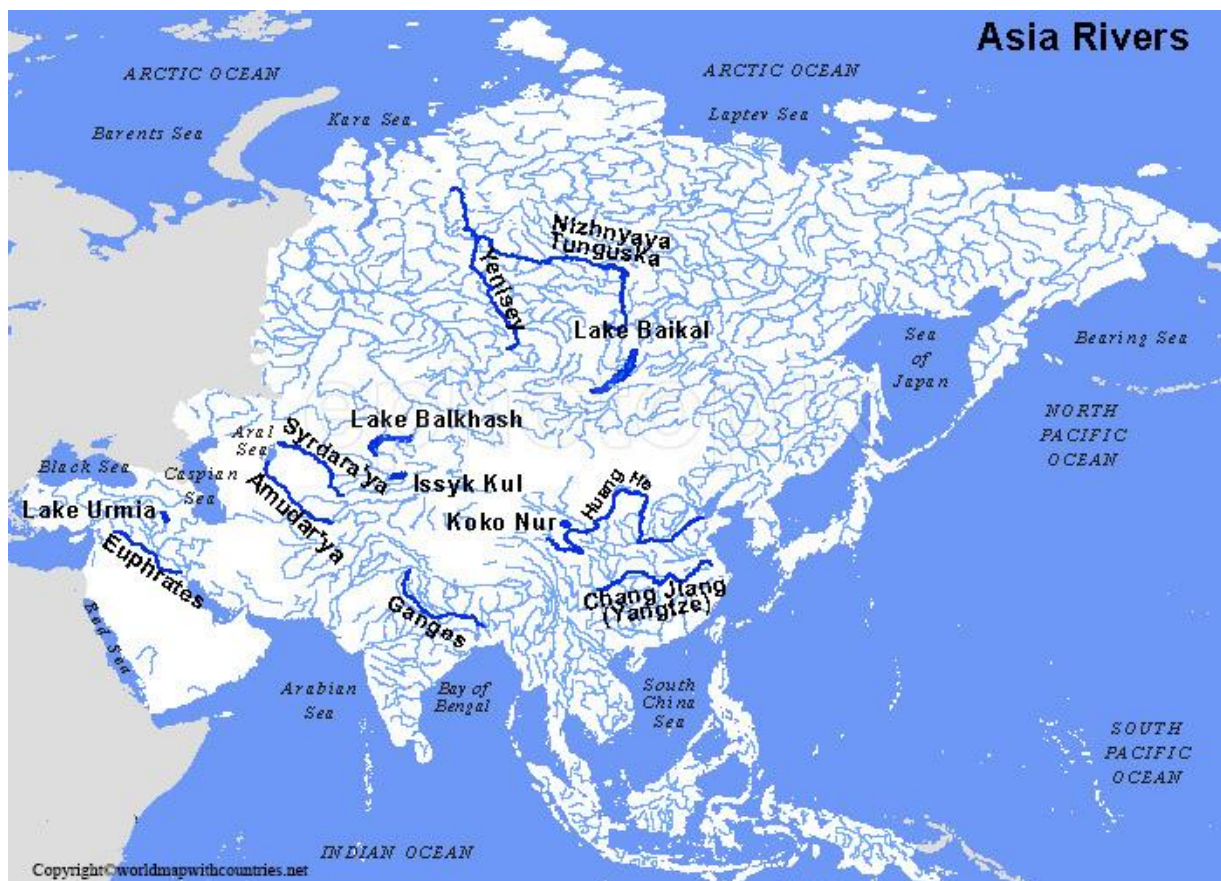
umožňují např. cykloturistiku a pěší túry. Reliéf také ovlivňuje dostupnost oblastí – v některých místech je hůře vybudovatelná kvalitní infrastruktura a tím je omezen příjezd turistů. Přírodní krásy a členitost krajiny přitahují návštěvníky a zvyšují atraktivitu destinace. (Mbufung, 2016)

2.1.5 Vodstvo

Na území Asie se nachází velké množství jezer s rozdílným původem, tvarem i rozlohou. Největší vnitrozemskou vodní plochou na světě a zároveň největším jezerem v Asii je Kaspické moře, které leží na východ od Kavkazu, západně od středoasijských stepí, jižně od ruských rovin ve východní Evropě a severně od Íránské vysočiny v Západní Asii. Jeho rozloha činí 386 400 km², délka 1 200 km, průměrná šířka 320 km a maximální hloubka 1 025 m. Průměrná salinita Kaspického moře je zhruba 1,2 %, takže voda zde není úplně slaná ani zcela sladká. Většina vody sem přitéká z řek Volha, Ural, Kura a Amudarja. Druhé největší jezero v Asii, o rozloze 31 722 km², je Bajkalské jezero, které se nachází v jižní části Sibiře. S obsahem téměř čtvrtiny veškeré sladké vody na Zemi je největším sladkovodním jezerem na světě. Navíc s průměrnou hloubkou 744,4 m je považováno také za nejhlubší jezero na světě. Do Bajkalu se vlévají řeky Barguzin, Selenga, Sarma, Sněžnaja, Turka a Horní Angara. (WorldAtlas, c2025) Velmi proslulé Mrtvé moře leží v jihozápadní Asii mezi Izraelem a Jordánskem a je nejnižše položenou vodní plochou na povrchu Země. Voda v něm je extrémně slaná a vylučuje všechny formy života kromě bakterií. Hladina Mrtvého moře v posledních desetiletích výrazně klesá, a to zejména kvůli odklonu velké části toku řeky Jordán, z níž jezero získává téměř veškerou svou vodu a zvýšenému využívání vody z jezera pro komerční účely. (Encyclopædia Britannica, c2025) dalšími známými jezery v Asii jsou: Balchaš, Tajmyr, Issyk-Kul, Urmia a Qinghai. (WorldAtlas, c2025)

Asie je propojena řekami po celé její pevnině. I v dnešní době zde řeky hrají velkou roli, a to zejména pro rybáře, ale jsou také domovem těch nejrozmantějších a nejohroženějších druhů živočichů a rostlin. Největší řekou v Asii a třetí nejdelší řekou na světě je Jang-C'-Ťiang s délkou 6 300 km. Její pramen začíná na Tibetské plošině a poté protéká 11 provinciemi až k Východočínskému moři. Druhá v pořadí je Žlutá řeka, též nazývaná Chuang-che, s délkou 5 464 km. Nachází se v Číně a z provincie Čching-chaj protíná šest dalších provincií a dvě autonomní oblasti, aby se dostala do Žlutého moře. Mezi nejdelší Asijské řeky dále patří: Mekong, Lena, Irtyš, Brahmaputra a Ob. (WorldAtlas, c2025)

Asie leží mezi Indickým oceánem na západě a Tichým oceánem na východě. Kontinent obklopuje velké množství moří, která se liší hloubkou, biodiverzitou a propojením s oceány. Na západě se nachází Andamanské moře, na které navazuje Bengálský záliv a rozsáhlé Jihočínské moře. Na východě leží Filipínské moře, které zahrnuje Mariánský příkop, což je nejhlubší místo na Zemi. Suluské, Celebeské, Bandské a Floreské moře tvoří oblast Korálového trojúhelníku s největší mořskou biodiverzitou na světě. Na jihu se rozkládají Arafurské a Timorské moře a na západě se Floreské moře setkává s Jávským mořem a tvoří jihozápadní cíp Korálového trojúhelníku. (Underwater Asia, c2025)

Obr. 3: Vodstvo Asie

Zdroj: WorldMapwithCountries (nedatováno)

Voda je pro cestovní ruch nezbytná, jelikož většina podniků cestovního ruchu je na ní úzce závislá (hotely, resorty, restaurace apod.). Dostupnost a kvalita vody přímo ovlivňují životaschopnost a konkurenceschopnost turistických destinací, a to jak těch pobřežních, tak i pouštních letovisek. (Almar Water Servicios España SL, c2024) Blízkost vodních zdrojů, jako jsou řeky, oceány, jezera a nádrže, je vnímána jako faktor zvyšující atraktivitu destinace. (ScienceDirect, 2025)

2.1.6 Přírodní zdroje

Asie disponuje rozmanitým bohatstvím přírodních zdrojů, po kterých vzniká velká poptávka po celém světě. Patří sem především ropa, lesní produkty a minerály. (National Geographic Society, c1996-2025)

Velká část Sibiře a jejího okolí je po celý rok zamrzlá, což znesnadňuje zemědělství v těchto místech. Pouze ve střední a jižní oblasti se pěstují odolnější obiloviny, např. pšenice. Severní a střední část Asie se vyznačuje chovem hospodářských zvířat. Většina zemědělské produkce v Mongolsku pochází právě z tohoto odvětví. Zemědělství v této oblasti je negativně ovlivněno změnou klimatu, protože se poušť Gobi rozšiřuje na sever a nutí zemědělce omezovat pastevní plochy. Celosvětově žádaný je zde kašmír, který pochází z místních koz. Jihozápadní oblast se vyznačuje suchem a vysokými teplotami, proto se zde se daří především tepelně odolným plodinám, jako jsou olivy, datle a hrozny. Jihovýchodní region je výrazně ovlivněn monzunovým obdobím; vysoké teploty a srážky jsou ideální pro pěstování rýže a tropického ovoce. Zhruba 90 % světové produkce rýže pochází z Asie, zejména z Thajska a Vietnamu. Jedná se o hlavní

potravinu celého kontinentu, která se pěstuje na speciálních rýžových polích. Z tropického ovoce zde nalezneme např. mango, papáju, ananas a durian. (National Geographic Society, c1996-2025)

Obr. 4: Monzunové zemědělství v Asii

Zdroj: National Geographic Society (nedatováno)

Lesnictví je významným odvětvím v mnoha asijských zemích, avšak rozloha lesních porostů se napříč kontinentem výrazně liší. Velkou lesní plochou dominuje Rusko, Čína a Indonésie, naopak v Saudské Arábii lesní porost pokrývá pouze 0,5 % rozlohy země. Největším světovým vývozcem mnoha druhů dřeva je Čína, dále je velice oblíbené teakové dřevo, které se vyváží ze zemí Jihovýchodní Asie. Indonésie patří mezi přední světové producenty palmového oleje, jehož výroba se z velké části podílí na odlesňování. Problém odlesňování v Asii narůstá a vlády se mu snaží různými způsoby čelit. (National Geographic Society, c1996-2025)

Přibližně 70 % světové produkce mořských plodů putuje každoročně právě z Asie. Rybolov je zde důležitý nejen pro produkci, ale i z kulturního hlediska. Rybářský průmysl je nejvíce rozrostlý v Číně, Indonésii a následně Indii. (National Geographic Society, c1996-2025)

Těžební činnosti v Asii jsou spjaty hlavně s Čínou a Ruskem. Čína je velkým producentem zlata a mědi a také se na jejím území nachází mnoho uhelných dolů. V ruské Sibiři je významná těžba uhlí, ropy a zemního plynu. (National Geographic Society, c1996-2025)

Přírodní zdroje představují nezbytnou složku pro přežití a rozvoj lidstva. Zahrnují prvky, které se využívají k výrobě potravin, energie a průmyslovým účelům. Cestovnímu ruchu tak umožňují řadu aktivit a jejich bohatství zvyšuje atraktivitu destinace. (Centre Point School, c2025)

2.1.7 Biota

Díky výrazně odlišným klimatickým podmínkám napříč kontinentem nabízí asijská biota širokou škálu rozmanitých druhů rostlin a živočichů. (EBSCO Information Services, c2025)

Fauna Asie

Fauna Asie zahrnuje mnoho ohrožených druhů, protože oblasti s příznivým klimatem bývají často hustě osídlené, a pro volně žijící živočichy tak zde nezůstává dostatek prostoru. Jedním z takto ohrožených druhů je panda velká (*Ailuropoda melanoleuca*), jejíž strava je úzce závislá na bambusu. Dalšími faktory ohrožujícími asijskou faunu jsou nadměrný lov a rozsáhlé kácení tropických deštných pralesů v důsledku těžby dřeva a rozšiřování zemědělské půdy. Pytláctví představuje vážnou hrozbu zejména pro nosorožce, kteří jsou loveni kvůli svým rohům využívaným v medicíně a k výrobě rukojetí dýk. Kácení tropických pralesů ohrožuje i většinu primátů, protože připravuje tato zvířata o jejich přirozené prostředí. (EBSCO Information Services, c2025)

Obr. 5: Panda velká

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

Severní Sibiř lze považovat za tundru, která vytváří velmi náročné podmínky pro život. Hlavními živočichy této oblasti jsou sobi, polární zajáci, polární vlci, polární lišky a lumíci. S výjimkou lumíka všechna tato zvířata na podzim migrují. Z ptáků se zde vyskytuje např. kulík šedý (*Calidris canutus*) a strnad sněžný (*Plectrophenax nivalis*). Velkou část zbytku Sibiře pokrývá tajga s lepším stupněm vegetace. Žijí zde medvědi hnědí, vlci, vydry, hranostajové, rysi, losi i lesní sobi. Jižní okraj Sibiře, část Kazachstánu, západní Číny a severního Tibetu tvoří stepi, kde se vyskytuje skot, koně, tarbíci, svišti, zajáci, divoké ovce, kozy a různé druhy antilop. Tibet je domovem jak divokého (*Bos mutus*), ohroženého pytláctvím a ničením jeho přirozeného prostředí. Pro Koreu, Japonsko, severovýchodní a východní Čínu jsou typické původní druhy jelenů. V nižších horských oblastech východní Číny žije ohrožená panda velká (*Ailuropoda melanoleuca*), která se stala symbolem ochrany přírody. Panda malá (*Ailurus fulgens*) pochází z Himalájí. Ve Východní Asii se rovněž vyskytuje ohrožený tygr sibiřský (*Panthera tigris altaica*). Fauna Japonska zahrnuje

medvědy, lišky, jeleny, divočáky, antilopy, japonské makaky, želvy či albatrosy. Na Filipínách žije přibližně 220 druhů savců, z toho 79 druhů netopýrů. Kromě toho se zde nachází velké množství ptačích druhů, např. kur džunglový (*Gallus lafayetii*) či orel opičí (*Pithecophaga jefferyi*), který loví opice. Írán je domovem leopardů, veverek palmových (*Funambulus palmarum*), černých medvědů (*Ursus americanus*), gazel, kozorožců a mnoha dalších druhů. V Perském zálivu se vyskytují krevety, humři, želvy a více než 200 druhů ryb. Pro Arábii jsou typičtí velbloudi, ovce, kozy a arabské koně (*Equus ferus caballus*). Tropické klima orientální oblasti, zahrnující Indii a velkou část ostrovů Jihovýchodní Asie, podporuje výskyt komárů přenášejících malárii a motolic šířících parazity, které způsobují schistosomiázu. Indie je klíčovou součástí orientální zoogeografické oblasti a hostí téměř všechny řády savců. Mezi nejvýznamnější druhy patří slon indický (*Elephas maximus*), nosorožec indický (*Rhinoceros unicornis*), levhart sněžný (*Panthera uncia*), bengálský tygr (*Panthera tigris tigris*), lev perský (*Panthera leo persica*) či gaviál indický (*Gavialis gangeticus*). Indonésie je proslulá unikátním druhem nosaté opice, babirusy a anoy. Ve Vietnamu žijí např. leopardi, tygři, sloni, divocí voli, jeleni a medvědi. Fauna Kambodži, Myanmaru a Thajska je podobná – nacházejí se zde jeleni, tygři, nosorožci, sloni, divocí voli i velké množství jedovatých hadů. Celkově lze říci, že fauna Asie je mimořádně rozmanitá a každá její část ukrývá unikátní druhy živočichů, které je nutné chránit. (EBSCO Information Services, c2025)

Flora Asie

V Asii se nachází zhruba 40 % všech druhů rostlin světa. Kontinent se dělí do pěti hlavních vegetačních oblastí: tropické deštné pralesy v Jihovýchodní Asii, smíšené lesy mírného pásma ve Východní Asii, tropické deštné a sezónně suché lesy v Jižní Asii, pouště a stepi ve Střední a Západní Asii a tajga a tundra v Severní Asii. (EBSCO Information Services, c2025)

Tropické deštné pralesy patří k nejbohatším oblastem asijské flóry. Roste zde přibližně 35–40 tisíc druhů cévnatých rostlin. Díky vysokým teplotám a vydatným srážkám prosperují během celého roku. Dominují zde širokolisté stromy, pod nimiž se z důvodu nedostatku světla příliš nedaří keřům a bylinám. Naopak velmi hojně se zde vyskytují popínavé rostliny, jako jsou liány a epifyty, které rostou na kmenech a větvích stromů. Některé tropické stromy dorůstají až do výšky 45 metrů. Východní Asie je domovem smíšených lesů mírného pásma. Vegetace se zde výrazně mění s nadmořskou výškou. Mezi hlavní druhy stromů patří zástupci čeledi šácholanovitých (*Magnoliaceae*), čajovníkovité (*Theaceae*), vavřínovitých (*Lauraceae*), pryšcovitých (*Euphorbiaceae*), vřesovcovitých (*Ericaceae*) či javorovitých (*Aceraceae*). Z bylin se zde vyskytují např. prvosenky, hořce, zástupci čeledi bobovitých (*Fabaceae*), miříkovitých (*Apiaceae*), náprstníky (*Digitalis*), pryskyřníky (*Ranunculus*) či rostliny z čeledi růžovitých (*Rosaceae*). V Himalájích se rozkládají alpské louky, husté keře, smíšené lesy a bohaté zastoupení nahosemenných (*Gymnospermae*) i krytosemenných rostlin (*Magnoliophyta*). Ve vysokohorských oblastech zhruba nad 4 000 m žádnou vegetaci nenajdeme, pouze sněhové čepice a ledovce. Tropické sezónně suché lesy jsou tvořeny převážně opadavými a listnatými druhy. Typické jsou masivní stromy, kapradiny, barevné orchideje, husté mechy a liány. Ve střední a jižní Indii a v některých částech Pákistánu se nacházejí savany s hrubým travním porostem. Pouště a stepi se vyznačují nízkou druhovou rozmanitostí. Pouště umožňují přežití pouze několika druhům vysoce odolných rostlin. Stepí ve Střední a Západní Asii patří k největším pastvinným oblastem na světě a poskytují významné potravní zdroje pro divoká i domácí zvířata. Tajga a tundra tvoří nejchudší části asijské flóry. Tajga je tvořena především borovicemi, smrký,

jedlemi, modříný a některými zástupci čeledí břízovitých (*Betulaceae*). V tundře rostou rostliny odolné vůči chladnému klimatu, jako jsou trávy a rákos. (EBSCO Information Services, c2025)

Fauna a flora představují v cestovním ruchu jedny z hlavních motivátorů pro výběr destinací. Turisté často vyhledávají místa s nedotčenou přírodou a divokou zvěří, což zvyšuje atraktivitu destinace. Je však nutné biotu chránit a zvyšovat environmentální povědomí turistů. (Brajcich, 2020)

2.1.8 Obyvatelstvo

Se svou populací zhruba 4,4 miliardy lidí, což představuje asi 62 % celkové světové populace, je Asie nejlidnatějším kontinentem na světě. Nejvíce obyvatel žije v Číně, Indii, Indonésii a Pákistánu. Naopak nejméně lidnaté jsou Maledivy, Brunej, Bhútán a Východní Timor. (WorldAtlas, c2025)

Náboženství má v Asii velmi důležitou roli a je zde velmi rozšířené. Mezi dvě nejčastěji vyznávaná náboženství patří islám a hinduismus. Islám vyznává zhruba čtvrtina obyvatel kontinentu, zejména v Západní Asii, kde ho v mnoha státech vyznává téměř většina obyvatel. Hinduismus je nejrozšířenější v Indii a Nepálu, kde v něj věří více než 80 % populace. Křesťanství je nejčastější např. v Arménii, Gruzii, Filipínách a Rusku. Přibližně 21 % obyvatel Asie se nehlásí k žádnému náboženství, zejména v Číně, Hongkongu, Japonsku a Severní Koreji. V Číně a Severní Koreji je to částečně ovlivněno komunistickou politikou státu vůči náboženstvím. (WorldAtlas, c2025)

Asie je také mimořádně jazykově rozmanitá – nachází se zde mnoho různých jazyků, od místních až po mezinárodní. Z mezinárodních jazyků je nejrozšířenější mandarínština, což je úřední jazyk Číny, Singapuru a Tchaj-wanu. Ruština je úředním jazykem Ruska, Kazachstánu a Kyrgyzstánu a se svými zhruba 260 miliony mluvčích patří mezi nejpoužívanější jazyky Asie. Ačkoli angličtina nemá v Asii mnoho rodilých mluvčích, mezinárodně je též velice oblíbená. Mezi další významné jazyky patří hindština, indonéština, bengálština, japonština a filipínština. (WorldAtlas, c2025)

Místní obyvatelstvo představuje významnou součást cestovního ruchu, protože kulturní zvyklosti, pohostinnost a sociální prostředí formulují zážitek turistů. Přítomnost místních komunit, jejich kultura, tradice a způsob života přidávají destinaci jedinečný charakter a mohou motivovat turisty k návštěvě. Současně je ale důležité podporovat u turistů respekt k místnímu obyvatelstvu a environmentální udržitelnost. (University of Rijeka, 2022)

2.1.9 Hospodářství

Asie je známá svou rozmanitou a dynamickou ekonomikou. V roce 2000 tvořil podíl Asie na světovém hrubém domácím produktu (HDP) necelých 30 %, zatímco v současnosti vzrostl na přibližně 50 %. Asie se díky rychlé expanzi výroby stala centrem globálních dodavatelských řetězců. Výroba se zaměřuje na širokou škálu produktů — od oblečení a spotřební elektroniky až po moderní technologie, jako jsou solární panely, mobilní telefony a elektromobily. Nejen výroba dělá z Asie centrum dodavatelského řetězce, ale také její minerální bohatství – měď, grafit, lithium, nikl a stříbro. Tyto suroviny jsou klíčové pro výrobu baterií, kabelů, elektrických vozidel a solárních panelů. Mimo jiné si i Čína minerály dováží k vlastnímu zpracování. (Council on Foreign Relations, c2025)

Ve 20. století prošlo několik východoasijských zemí ekonomickou transformací. Japonsko se zaměřilo na export, investice do vzdělávání a infrastruktury a zavedlo přísné pracovní zákony, což vedlo k jeho rychlému hospodářskému růstu. Hongkong, Singapur, Jižní Korea a Tchaj-wan, které získaly přezdívku Čtyři asijské tygři, se Japonskem inspirovaly a dnes se těší vysokou životní úrovní a jsou sídlem několika největších světových společností, jako jsou Toyota a Honda v Japonsku a Samsung v Jižní Koreji. (Council on Foreign Relations, c2025)

Největší ekonomickou transformací v asijských zemích prošla Čína. Ta během 20 let dostala téměř 800 milionů svých občanů z chudoby, díky zavedení tržně orientované ekonomické reformy a velké nabídce levné pracovní síly. Čína je momentálně druhou největší ekonomickou velmocí světa a zároveň také největším obchodním partnerem, jenž spolupracuje s více než 120 zeměmi. (Council on Foreign Relations, c2025)

Ekonomika Jižní Asie je významná svým exportem, a to třeba bavlnou z Pákistánu a textilem z Bangladéše. Největším a nejdůležitějším ekonomickým hráčem v regionu je Indie, která představuje více než polovinu tamního HDP. Významným a rychle rostoucím odvětvím jsou zde informační technologie, které každoročně generují miliardové zisky. (Council on Foreign Relations, c2025)

Země Střední Asie po rozpadu Sovětského svazu dlouho stagnovaly, ale dnes zažívají výrazný rozvoj. Ten je podpořen exportem rozsáhlých zásob ropy a zemního plynu. Velké investice do infrastruktury, jako jsou ropovody a plynovody, poskytla především Čína, která zde investovala miliardy dolarů. (Council on Foreign Relations, c2025)

Hospodářství země určuje kvalitu a dostupnost turistické infrastruktury, ubytovacích a stravovacích služeb, dopravní spojení a nabídku aktivit, čímž ovlivňuje cestovní ruch. Destinace s prosperující ekonomikou jsou schopné investovat do rozvoje cestovního ruchu, což zvyšuje atraktivitu místa pro turisty, zatímco ekonomicky slabší země mohou v tomto čelit značným omezením. (ScienceDirect, 2015)

2.1.10 Cestovní ruch

Cestovní ruch v Asii výrazně přispívá k růstu zaměstnanosti i ekonomickému rozvoji. V zemích jako Kambodža, Thajsko a Filipíny tvoří jeho podíl na ekonomice více než 20 %. V letech 2014 až 2019 vzniklo v Asii 21,5 milionu nových pracovních míst v sektoru cestovního ruchu. V roce 2019 měly Čína a Indie nejvyšší počet lidí zaměstnaných v tomto odvětví, avšak jeho podíl na celkové zaměstnanosti byl nejvyšší na Filipínách a v Thajsku. (Eastspring Investments, c2025)

Cestovní ruch v Asii je významným přispěvatelem k exportu služeb, podporuje mír a vzájemné porozumění, chrání kulturní dědictví a pomáhá snižovat chudobu. To se týká zejména rozvojových zemí na celém asijském kontinentu, pro které je cestovní ruch důležitým zdrojem příjmů a zaměstnanosti. (Institute of Tourism, c2025)

Asie láká cestovatele z celého světa díky své rozmanité přírodě, bohatému kulturnímu dědictví, množství nezapomenutelných zážitků a cenové dostupnosti. (Asia Tours, c2025) Mezi nejnavštěvovanější asijské země patří Thajsko, Japonsko, Indie, Indonésie, Malajsie a Vietnam. (The Washington Beer Blog, c2025) Thajsko každoročně přivítá 35 milionů návštěvníků, z čehož získává přibližně 672,63 miliard bahtů. Země zaznamenává nárůst zejména britských a německých turistů. Mezinárodní příjezdy v Japonsku dosáhly v roce 2024 počtu 36,9 milionu a

očekává se další růst až na 40 milionů. Indie se svými dechberoucími chrámy ročně přivítá 8,9 milionu zahraničních návštěvníků. Indonésie vykazuje dynamický nárůst s 13,9 milionu návštěvníků v roce 2024. Nárůst turistů v Malajsii vzrostl o 31,3 % a Vietnam přivítal v prvních čtyřech měsících roku 2025 více než 7,67 milionu zahraničních turistů. (World Tourism, c2025)

2.2 Současná ekonomická situace v Asii

Asijská ekonomika zahrnuje státy od vysoce rozvinutých až po jedny z nejchudších na světě. Mezi země s vysokými příjmy patří Japonsko, Singapur, Brunej, Izrael či státy Perského zálivu. Země se středními příjmy se nacházejí zejména ve Východní a Jihovýchodní Asii, zatímco většina zemí Jižní Asie a některé části Jihovýchodní Asie spadají mezi země s nízkými příjmy, např. Afghánistán, Nepál, Bangladéš či Myanmar. Obecně lze říci, že nejbohatší jsou východní a jihozápadní části asijského kontinentu, zatímco nejchudší jsou oblasti jižní a centrální. (Encyclopædia Britannica, c2025)

Nejnovější výhledy pro rok 2026 předpokládají mírné zpomalení ekonomického růstu v mnoha asijských zemích. Růst HDP Číny by měl klesnout ze 4,8 % na 4,3 %, Japonska z 1,1 % na 0,6 % a Indie z 6,6 % na 6,2 %. Korejská ekonomika zaznamená zrychlení z 0,9 % na 1,8 % a ekonomiky Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) se udrží na 4,3 %. (Pescatori a Srinivasan, 2025)

Podle publikované zprávy Asian Development Bank ze září 2025 je Asie čím dál více ovlivňována politickou nejistotou a rostoucími obchodními bariérami, zejména prudkým zvyšováním celních sazeb. Přesto region vykazuje značnou odolnost. Cla Spojených států, která vstoupila v platnost v srpnu 2025, vzrostla z 2,4 % na 17,4 %, tedy na historická maxima. Byl zaznamenán pokles inflace energií a cen potravin, díky úrodnějším sklizním a zvýšené produkci plodin. Předběžné zavedení cel zvýšilo vývoz o 8,1 %. Hlavním důvodem byla vysoká globální poptávka po zařízeních souvisejících s umělou inteligencí. Předními přispěvateli byly Hongkong, Singapur a Tchaj-pej. Vývoz z Jihovýchodní Asie rostl především v Kambodži, Malajsii a Thajsku. Cestovní ruch nadále rostl; v několika destinacích byla překonána úroveň počtu turistů před pandemií a to např. v Arménii, na Maledivách a Srí Lance. Naopak horší situace s počtem turistů byla zaznamenána v Indonésii, Singapuru a Thajsku. (Asian Development Bank, 2025)

V roce 2025 vzrostla většina asijských akcií, rizikové prémie se snížily, výnosy dlouhodobých dluhopisů klesly a příliv investic do portfolií se zvýšil. Centrální banky v rozvojové Asii pokračovaly v dalším uvolňování měnové politiky. Během letních měsíců letošního roku byla inflace na cílové úrovni nebo pod ní v 11 z 17 ekonomik s cílováním inflace, zatímco 10 z 15 ekonomik bez cílování inflace zaznamenalo pokles inflace oproti začátku roku. Míra zadlužení zůstává stabilní, přesto v některých zemích narůstají problémy se splácením. Stabilitu poměru dluhu k hrubému domácímu produktu (HDP) podpořil výrazný ekonomický růst a vyšší inflace. Očekává se pokles cen ropy a rýže díky zvýšené nabídce a příznivým klimatickým podmínkám. (Asian Development Bank, 2025)

Mezi další rizika ohrožující současnou ekonomickou situaci v Asii se řadí geopolitické napětí, zhoršení trhu s nemovitostmi v Číně a možné kolísání cen komodit. Obnovená eskalace konfliktů na Blízkém východě by mohla zvýšit ceny ropy a potravin, narušit dodavatelské řetězce či pozastavit růst. Predikce vývoje situace mezi Ruskem a Ukrajinou je také nejistá. Mírová dohoda by mohla přinést větší stabilitu, ale její možné načasování a podmínky zůstávají stále nejasné.

Další zhoršení čínského trhu s nemovitostmi by mohlo, i přes vládní podporu, zvýšit riziko nesplácení stavebních developerů a zpomalit růst ekonomiky. Kolísání cen by mohlo ovlivnit ekonomiku v rozvojových asijských zemích a to např. slabším obchodem, znehodnocováním měny, dovozní inflací nebo poklesem důvěry a nižšími kapitálovými toky. (Asian Development Bank, 2025)

Země Jihovýchodní Asie zaznamenaly ve druhém čtvrtletí roku 2025 silnější ekonomický růst. Nejlépe si v regionu vedl Vietnam, který dosáhl svého druhého nejlepšího čtvrtletního výkonu od roku 2020 a nejsilnějšího výkonu v prvním pololetí za více než deset let. Dále se dařilo Indonésii, Filipínám a Singapuru. Malajsie si udržela stejné tempo růstu jako předtím, naopak v Thajsku se růst zpomalil v důsledku slabších čísel v sektoru cestovního ruchu a spotřebě. V Indonésii, Singapuru, Thajsku a Vietnamu se v důsledku předzásobení během celní pauzy zdvojnásobil export oděvů, obuvi, elektroniky a strojírenství. Trh práce v roce 2025 vykazoval odolnost; nezaměstnanost prošla minimální změnou a zůstala v nízkých hodnotách. Ve Vietnamu rostly mzdy i navzdory napjatému trhu práce a Malajsie vykazovala největší počet lidí aktivně zapojených do pracovního trhu v historii. Většina měn jihovýchodní Asie ve druhém čtvrtletí roku 2025 posílila díky značně slabšímu americkému dolaru, přičemž nejlépe se dařilo malajsijskému ringgitu a thajskému bahtu. (Chang, 2025)

Jižní Asie je považována za nejrychleji rostoucí region světa, přesto se v roce 2026 očekává prudký ekonomický pokles. Tato předpověď se týká zejména Indie, Malediv a Nepálu, a to v důsledku slabších exportních vyhlídek, rostoucích tlaků na devizový trh a přetrvávajících sociálních nepokojů. Předpověď pro Srí Lanku a Bangladéš vypadá lépe díky ustupujícím krizím. V Bangladéši se očekává postupné zrychlování ekonomiky po problémech souvisejících s loňským pádem vlády, i když tempo růstu zůstane nižší než před pandemií. V Bhútánu se kvůli zdržení při výstavbě vodních elektráren snižuje odhad růstu na roky 2025/26, avšak v letech 2026/27 by se měl růst opět zlepšit. (Kirby, 2025) Indická ekonomika v posledních letech dosahuje výrazného růstu. V letech 2022 až 2023 rostla o více než 7 %, i když čelila problémům, jako je zvýšená inflace, drahé energie, cenové výkyvy komodit a narušené dodavatelské řetězce. Indie je v současnosti pátou největší ekonomikou světa a v roce 2021 její nominální HDP poprvé překročilo hranici 3 bilionů amerických dolarů (USD), přičemž HDP na obyvatele přesáhlo 9 000 USD. K hlavním obchodním partnerům Indie patří Spojené státy, Čína, státy Perského zálivu, Austrálie, Kanada a země ASEAN. Indie nejvíce vyvážá do Spojených států, následně do Spojených arabských emirátů a Číny. (Chalupa, Drašarová a Veselovský, 2025, s. 11) Na Maledivách se předpokládá, že hlavním zdrojem růstu bude cestovní ruch, avšak značné deficity běžného účtu a veřejných financí představují rizika pro tento vývoj. V Nepálu by měly nedávné nepokoje a zvýšená nejistota zpomalit ekonomický růst v roce 2025/26. Na Srí Lance byla ekonomická aktivita lepší, než se očekávalo, a země by měla v roce 2026 znovu dosáhnout úrovně HDP z roku 2018. Navzdory rychlému ekonomickému pokroku, zažívá v posledních letech mnoho zemí Jižní Asie vlny sociálních nepokojů. Podle aktuálního světového žebříčku štěstí zahrnujícího 143 zemí se Bangladéš umístil na 129. místě, Srí Lanka na 128. místě a Indie na 126. místě. Často je to způsobeno nedostatkem pracovních míst v zemi. (Kirby, 2025)

Téměř v celé Východní Asii v roce 2025 převládal export zboží. Ekonomika v první polovině roku meziročně vzrostla o 4,9 %, což je o 0,1 % více než v prvním pololetí roku 2024. Export v Číně stále rostl, zatímco dovoz klesl v důsledku snížené domácí poptávky, nižších cen komodit a čínských cel na dovoz z USA. V Číně také nadále přetrvávaly problémy s trhem nemovitostí, které

omezovaly jejich investice. K vyššímu exportu v Taipei a Hongkongu výrazně přispělo předzásobení před plánovanými cly a náhlý nárůst poptávky po produktech souvisejících s umělou inteligencí. Avšak taková situace nebyla ve všech zemích, např. v Korejské republice byl export pod vlivem vyšších amerických cel slabý. Ekonomickému růstu Mongolska napomohlo úrodné zemědělství, avšak kvůli slabší poptávce Číny po uhlí nebyl jeho efekt tak výrazný. (Asian Development Bank, 2025) Čína je největší ekonomikou na světě podle HDP přepočteného paritou kupní síly a druhou největší podle nominálního HDP. Její hospodářství tvoří průmysl (52,7 %), služby (40,6 %) a zemědělství (6,7 %), přičemž čínský ekonomický model kombinuje státní plánování se strategickými pětiletkami a prvky tržního hospodářství. Vznik zón volného obchodu přilákal zahraniční investice a umožnil rozvoj exportu, díky čemuž se Čína stala největším vývozcem elektroniky, strojů, textilu a elektromobilů. Čína taktéž vyniká v technologických oblastech, jako jsou 5G, solární energie, čipy či elektromobilita. Čína rovněž rozvíjí globální ekonomickou expanzi, investuje do infrastruktury, energetiky a těžby surovin v Africe, Asii, Latinské Americe i Evropě, čímž posiluje svůj politický a ekonomický vliv. (Chalupa, 2025)

Ekonomický růst Západní Asie zůstává nadále zatížen geopolitickými konflikty, stagnujícími příjmy z ropy a omezeným fiskálním prostorem. Eskalace konfliktů, projevující se útoky na obchodní lodní dopravu, nadále ohrožuje nákladní provoz přes Rudé moře a Suezský průplav. Za těchto okolností zůstal regionální růst ekonomiky v roce 2024 na 2,0 %. Na rok 2025 byl výhled růstu HDP na 3,5 %, díky očekávanému zvýšení těžby ropy. Růst HDP předních vývozců ropy by se měl zrychlit díky uvolnění omezení těžby ropy organizací OPEC Plus. Ekonomická výkonnost těchto dovozců je však také negativně ovlivněna konflikty, vysokou inflací a omezeným fiskálním prostorem. Těžké ekonomické a humanitární dopady způsobuje rovněž válka v Gaze, nedávná eskalace konfliktu v Libanonu a narůstající chudoba v Jemenu. Ekonomika v Palestině v prvním pololetí 2024 meziročně klesla o 35 % v důsledku 86 % poklesu produkce v Gaze. (United Nations, 2025)

U ekonomiky Střední Asie se v roce 2025 očekává solidní růst v důsledku silné průmyslové výroby, velké domácí poptávky, investic a rostoucích mezd. Největší ekonomikou Střední Asie je Kazachstán, který se v roce 2025 stále rozvíjel díky vyšší těžbě ropy na poli Tengiz. Kromě průmyslu rostlo rychlým tempem i stavebnictví, a to podpořeno hlavními infrastrukturními projekty, opravami a modernizací služeb a výstavbou bytů a škol. Kyrgyzské republice se daří v oblasti průmyslu, obchodu, stavebnictví i cestovním ruchu. Ekonomika Mongolska zažívá růst díky silnému oživení zemědělství, které v předchozích letech čelilo nepříznivému počasí. Výrazný růst ekonomiky byl zaznamenán i v Tádžikistánu, Turkmenistánu a Uzbekistánu, kde to podpořily např. těžba, zemědělství a doprava. (Usov, 2025)

Gross Domestic Product Growth Rate, % per year					
	2024	2025		2026	
		April	September	April	September
Developing Asia	5.1	4.9	4.8	4.7	4.5
Developing Asia excluding the PRC	5.1	5.0	4.9	5.1	4.8
Caucasus and Central Asia	5.7	5.4	5.5	5.0	4.9
Armenia	5.9	5.0	5.0	4.7	4.7
Azerbaijan	4.1	3.4	2.4	3.3	2.0
Georgia	9.4	6.0	7.0	5.0	5.0
Kazakhstan	5.0	4.9	5.3	4.1	4.3
Kyrgyz Republic	9.0	8.5	8.3	8.6	8.4
Tajikistan	8.4	7.4	7.4	6.8	6.8
Turkmenistan	6.3	6.5	6.3	6.0	6.0
Uzbekistan	6.0	6.6	6.6	6.7	6.7
East Asia	4.7	4.4	4.4	4.0	3.9
People's Republic of China	5.0	4.7	4.7	4.3	4.3
Hong Kong, China	2.5	2.3	2.2	2.5	2.0
Republic of Korea	2.0	1.5	0.8	1.9	1.6
Mongolia	5.1	6.6	5.7	5.9	5.7
Taipei, China	4.8	3.3	5.1	3.0	2.3
South Asia	5.9	6.0	5.9	6.2	6.0
Afghanistan	2.3	2.6	1.8	2.2	1.7
Bangladesh	4.2	3.9	4.0	5.1	5.0
Bhutan	7.5	8.5	8.1	6.0	6.0
India	6.5	6.7	6.5	6.8	6.5
Maldives	3.3	5.0	5.0	4.8	4.9
Nepal	3.7	4.4	4.6	5.1	3.0
Pakistan	2.5	2.5	2.7	3.0	3.0
Sri Lanka	5.0	3.9	3.9	3.4	3.3
Southeast Asia	4.8	4.7	4.3	4.7	4.3
Brunei Darussalam	4.2	2.5	1.0	2.0	1.5
Cambodia	6.0	6.1	4.9	6.2	5.0
Indonesia	5.0	5.0	4.9	5.1	5.0
Lao People's Democratic Republic	4.0	3.9	3.7	4.0	3.8
Malaysia	5.1	4.9	4.3	4.8	4.2
Myanmar	-0.7	1.1	-3.0	1.6	2.0
Philippines	5.7	6.0	5.6	6.1	5.7
Singapore	4.4	2.6	2.5	2.4	1.4
Thailand	2.5	2.8	2.0	2.9	1.6
Timor-Leste	4.1	4.0	3.8	3.8	3.4
Viet Nam	7.1	6.6	6.7	6.5	6.0
The Pacific	3.8	3.9	4.1	3.6	3.4
Cook Islands	14.0	8.1	10.4	2.9	2.5
Fiji	3.5	3.0	3.0	3.2	3.0
Kiribati	5.3	4.1	3.9	3.3	3.3
Marshall Islands	3.0	2.5	3.0	3.0	3.5
Federated States of Micronesia	1.7	1.7	0.8	1.1	1.1
Nauru	1.8	2.5	2.3	2.5	2.5
Niue	8.7	3.4	3.4	3.0	3.0
Palau	6.6	9.5	8.2	4.5	3.9
Papua New Guinea	4.0	4.2	4.6	3.8	3.6
Samoa	4.6	5.5	4.0	3.0	2.7
Solomon Islands	2.5	2.9	2.9	3.2	3.2
Tonga	1.4	2.5	2.5	2.3	2.3
Tuvalu	3.3	2.7	2.7	2.5	2.5
Vanuatu	1.0	2.0	1.5	2.5	2.5

Obr. 6: Procentuální růst HDP v Asii v letech 2024–2026

Zdroj: Asian Development Bank (2025)

Inflation, % per year					
	2024	2025		2026	
		April	September	April	September
Developing Asia	2.6	2.3	1.7	2.2	2.1
Developing Asia excluding the PRC	4.8	4.0	3.3	3.7	3.7
Caucasus and Central Asia	6.8	6.9	7.7	5.9	6.6
Armenia	0.3	3.0	3.5	2.8	2.8
Azerbaijan	2.2	4.2	4.2	3.5	3.5
Georgia	1.1	4.0	4.0	3.5	3.5
Kazakhstan	8.7	8.2	10.5	6.5	8.4
Kyrgyz Republic	5.0	6.0	7.0	7.8	8.0
Tajikistan	3.6	5.0	4.5	5.8	5.2
Turkmenistan	5.5	6.0	4.0	6.0	5.0
Uzbekistan	9.4	8.0	8.0	7.0	7.0
East Asia	0.5	0.6	0.3	0.9	0.6
People's Republic of China	0.2	0.4	0.0	0.7	0.4
Hong Kong, China	1.7	1.9	1.6	2.0	1.6
Republic of Korea	2.3	1.9	1.9	1.9	1.9
Mongolia	6.2	9.1	8.6	7.0	7.2
Taipei, China	2.2	2.0	1.8	1.8	1.5
South Asia	6.5	4.9	3.7	4.5	4.7
Afghanistan	-7.7	-5.3	-4.2	5.0	1.0
Bangladesh	9.7	10.2	10.0	8.0	8.0
Bhutan	2.8	3.4	3.2	3.5	3.7
India	4.6	4.3	3.1	4.0	4.2
Maldives	1.4	4.7	4.5	2.2	3.5
Nepal	5.4	5.2	4.1	5.0	4.5
Pakistan	23.4	6.0	4.5	5.8	6.0
Sri Lanka	1.2	3.1	0.5	4.5	4.5
Southeast Asia	3.0	3.0	2.5	2.8	2.7
Brunei Darussalam	-0.4	0.5	-0.3	-0.2	0.5
Cambodia	0.8	3.7	2.0	2.4	2.0
Indonesia	2.3	2.0	1.7	2.0	2.0
Lao People's Democratic Republic	23.3	13.5	9.5	10.4	8.5
Malaysia	1.8	2.5	1.8	2.5	2.2
Myanmar	27.8	29.3	30.0	20.0	23.0
Philippines	3.2	3.0	1.8	3.0	3.0
Singapore	2.4	2.0	1.0	1.7	1.2
Thailand	0.4	1.0	0.5	1.1	0.8
Timor-Leste	2.1	2.9	1.2	2.6	1.9
Viet Nam	3.7	4.0	3.9	4.2	3.8
The Pacific	1.9	3.4	3.0	3.7	3.4
Cook Islands	4.6	2.3	2.0	2.0	2.8
Fiji	4.5	2.6	0.5	2.4	1.0
Kiribati	2.5	2.5	7.8	2.2	3.5
Marshall Islands	5.7	3.6	3.8	3.0	3.4
Federated States of Micronesia	5.4	3.0	3.9	2.7	3.2
Nauru	11.6	3.5	6.5	2.5	5.0
Niue	5.4	3.7	2.3	3.2	3.2
Palau	3.7	2.5	2.5	2.6	2.7
Papua New Guinea	0.6	3.8	3.8	4.3	4.3
Samoa	3.6	3.0	1.9	2.7	2.7
Solomon Islands	4.2	2.7	3.8	2.5	2.5
Tonga	8.0	3.2	3.0	3.0	3.0
Tuvalu	1.2	2.5	2.5	2.0	2.0
Vanuatu	1.1	3.5	1.5	2.4	2.4

Obr. 7: Procentuální inflace v Asii v letech 2024–2026

Zdroj: Asian Development Bank (2025)

2.3 Současná politická situace v Asii

V Asii se vyskytují téměř všechny typy moderních vlád – od rozsáhlých demokratických systémů až po vysoce autoritářské režimy. Řada demokratických států zde čelí omezením politické svobody, ústavnosti a konkurenceschopnosti, zatímco autoritářské režimy si stále drží pevnou moc. Přesto přetrvává jistý optimismus – trvalý zájem veřejnosti o demokratické hodnoty

ukazuje, že i režimy, které působí stabilně a neotřesitelně, se mohou náhle změnit. (East Asia Forum, 2025)

2.3.1 Současná politická situace v Jihovýchodní a Jižní Asii

Země Jihovýchodní a Jižní Asie zahrnují odolné, napjaté, křehké a zhroucené demokracie – všechny čerpají z demokratické pomoci, která zabezpečuje občanský prostor, svobodná média a oslabuje autoritářské vůdce. Od roku 2015 zaznamenalo devět zemí Jižní a Jihovýchodní Asie pokles politických práv a občanských svobod. Tento pokles se týká převážně Kambodže, Indie, Indonésie, Malediv, Myanmaru, Pákistánu, Filipín, Thajska a Vietnamu. Naopak mírné zlepšení zaznamenaly např. Bangladéš a Srí Lanka. (Sharma a Kaushik, 2025)

Odolnou demokracii v regionu vykazují Malajsie a Indonésie, které si udržely kombinaci soudní nezávislosti, aktivní občanské společnosti a politické kultury. Malajsie si během politických přechodů, zejména po volbách v roce 2018, udržela demokratickou odolnost. I přes politickou nestabilitu, tři změny premiéra a kontroverzní parlamentní události byla nakonec vytvořena stabilní vláda. Země nadále řeší problémy s etnickou a náboženskou polarizací, endemickými korupčními sítěmi, institucionálním dědictvím z poloautoritářské minulosti a nezávislostí v přelomových případech v soudnictví. Volby v roce 2018 ukončily 61leté sevření moci strany Barisan Nasional a od roku 2022 zde vládne jednota pod vedením Anwara Ibrahima. Indonésie prošla po pádu autoritářského režimu Suharta v roce 1998 významnými demokratickými reformami, které umožnily několik pokojných předání moci. V roce 2024 zvítězil v prezidentských volbách bývalý generál Prabowo Subianto – kontroverzní zeť Suharta. Provinční a regionální volby v listopadu potvrzují závazek země k řádným demokratickým procesům. Indonésie sice funguje podle demokratických pravidel, ale stále čelí systémové korupci a omezením náboženské svobody. Ústava sice garantuje svobodu náboženství, ale oficiálně je uznáváno pouze šest náboženství a přísně se vymáhají zákony o rouhání, což znevýhodňuje náboženské menšiny. Uspěchané legislativní procesy a Subiantovo jmenování do civilní funkce vyvolaly v poslední době masové studentské protesty požadující transparentnost, což demonstrovalo pokračující zapojení veřejnosti a odpor v zemi. (Sharma a Kaushik, 2025)

Napjatou demokracii zažívají Indie a Filipíny. Indie čelí od nástupu Narendry Modiho v roce 2014 rostoucímu hinduistickému nacionalismu, zvyšujícímu se napětí mezi komunitami a omezování občanských svobod. Výkonná moc se koncentruje, zatímco kontrolní mechanismy jsou oslabeny. Násilí mezi komunitami se v roce 2024 prudce zvýšilo, přičemž došlo k 59 nepokojům, což je nárůst o 84 % oproti roku 2023. Svoboda médií se zhoršila – kritický obsah vůči Modimu a Bharatiya Janata Party (BJP) byl cenzurován. Nezávislá žurnalistika i skupiny občanské společnosti byly pod tlakem, včetně omezování financování a hromadných uzavírek. Všeobecné volby v roce 2024 proběhly pokojně, s účastí přes 640 milionů voličů, a byly hodnoceny jako svobodné a spravedlivé. I když Modi získal třetí funkční období, BJP zaznamenala horší výsledky, ztratila 63 křesel a nezískala parlamentní většinu. Filipíny v posledních letech čelily významným politickým a lidskoprávním problémům. Za populistické a neliberální vlády bývalého prezidenta Rodriga Duterteho probíhala brutální „drogová válka“, během které bylo provedeno tisíce mimosoudních poprav. Demokratické instituce byly oslabeny a kritici v justici byli vytlačeni z funkce, přičemž Nejvyšší soud začal podporovat výkonnou moc. Občanský prostor a svobodná média byly omezeny regulacemi, cenzurou, zastrašováním a šířením dezinformací, přestože má země historicky silnou a rozmanitou občanskou společnost. V roce 2022 Duterteho nahradil

prezident Ferdinand Marcos Jr. I přes mírné zlepšení situace došlo od jeho nástupu k 840 mimosoudním popravám. Vláda nadále podává nepodložené žaloby proti skupinám občanské společnosti a obviňuje je ze sympatií ke komunismu, čímž lidé čelí obtěžování a násilí. Navzdory těmto situacím zůstává občanská společnost aktivní, kritizuje nespravedlnosti, prosazuje reformy a bojuje za odpovědnost a transparentní fungování státu. (Sharma a Kaushik, 2025)

Bangladéš a Pákistán představují demokracie křehké. Bangladéš prochází zásadní politickou změnou po sesazení premiérky Šejch Hasiny v roce 2024. Patnáctiletá vláda Hasiny a stále autoritářštější vedení strany Awami League (AL) skončily po masových studentských protestech. Opakované odklady voleb prozatímní vládou, pravděpodobně až do roku 2026, vyvolávají obavy o stabilitu demokracie. Budoucnost demokratické transformace Bangladéše zůstává nejistá a země čelí možnostem buď pokroku, nebo regresi. Klíčové bude, aby opozice prosadila včasné volby a aby byly uskutečněny potřebné ekonomické a politické reformy pro udržení demokratických aspirací země. V Pákistánu zůstává demokracie křehká kvůli přetrvávající nadvládě armády, která si udržuje značný vliv na vládu. Soudnictví si sice zachovává nezávislost a může působit jako protiváha, jeho asertivita ale někdy zvyšuje institucionální napětí. I přes volební odpor veřejnosti vůči vojenskému establishmentu v roce 2024 armáda nadále působí jako veto (má moc zabránit tomu, aby rozhodnutí, zákon nebo politika vstoupila v platnost, i když jiní souhlasí). Pokusy manipulovat volby, včetně zablokování kandidatur Imrana Chána a zásahů do sčítání hlasů, selhaly, což ukazuje, že demokratické aspirace zůstávají živé a existuje šance pro posuny v politické moci. (Sharma a Kaushik, 2025)

Myanmar a Kambodža jsou příkladem zhroutené demokracie. Myanmar zažil v únoru 2021 náhlý konec svého demokratického experimentu vojenským převratem, který svrhl zvolenou vládu Aun Schan Su Ťij a tím pohřbil naděje na stabilní demokracii. Do začátku roku 2025 se kontrola armády nad územím značně zmenšila a rozsáhlé oblasti nyní spravují různé etnické ozbrojené skupiny a Lidové obranné síly spojené s exilovou Vládou národní jednoty (NUG). Armáda reagovala leteckými útoky na civilisty, systematickým mučením politických vězňů a destrukčními operacemi v oblastech odporu, což vedlo k více než 5 000 úmrtí civilistů a k vysídlení více než 2,5 milionu lidí. Plánované volby byly opakovaně odloženy a Su Ťij zůstává ve vězení díky politicky motivovaným obviněním. Myanmar tak představuje nejzávažnější kolaps demokracie v regionu, přechází od omezené volební demokracie k nefunkčnímu státu poznamenanému občanským konfliktem, ekonomickým kolapsem a humanitární krizí. Kambodža zažívá pokračující oslabení demokracie pod vládou Kambodžské lidové strany (CPP), kterou nyní vede Hun Manet. Volby, zejména ty v červenci 2023, byly všeobecně považovány za zmanipulované, přičemž mezinárodní pozorovatelé zaznamenali rozsáhlé podvody a nesrovnalosti. Režim se stává stále represivnějším, potlačuje kritiky, aktivisty za lidská práva a ekologii prostřednictvím zatýkání a násilných zmizení. Nezávislá média jsou cenzurována a ztrácí licence. Růst vlivu Číny v zemi posiluje autoritářskou vládu CPP, neboť Peking poskytuje ekonomickou a politickou podporu a ovlivňuje kambodžskou zahraniční politiku. Tento vliv značně omezuje možnosti demokratické obnovy v Kambodži. (Sharma a Kaushik, 2025)

Poté co v srpnu 2021 americké jednotky opustily Afghánistán, moci se znovu ujal Talibán – islamistická fundamentalistická skupina. I přes počáteční příslib respektu práv žen a jejich podpore k práci a školní docházce nastal přesný opak. Talibán od té doby zpřísnil pravidla a ženy nyní musí dodržovat předpisy o oblékání, mít mužského opatrovníka, být odděleny od mužů na veřejných místech a nesmí navštěvovat střední školy. Genderová politika Tálibánu je proto

jednou z nejdiskriminačnějších na světě a jeho nynější zákony vedly ke zvýšení násilí, nucených dětských sňatků a sebevražd mezi ženami. Afgánské ženy i nadále vykazují statečnost v podobě pouličních protestů, nošení zakázaných barev a přímé konfrontace s Talibánem. (Council on Foreign Relations, 2025)

Obr. 8: Jihovýchodní Asie

Zdroj: The Nations Online Project (nedatováno)

Obr. 9: Jižní Asie

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.3.2 Současná politická situace ve Střední Asii

Ve všech zemích Střední Asie byl ze strany úřadů zaznamenán potlačovaný nesouhlas a zpřísněná kontrola nad svobodou projevu. V roce 2024 byli stále více vězněni kritici vlády a novináři. (Human Rights Watch, 2025)

Po rozpadu Sovětského svazu zůstalo v zemích Střední Asie velmi málo prostoru pro politický nesouhlas nebo aktivismus. Opoziční politici se potýkali s výhrůzkami či vězením a protestní hnutí byla okamžitě potlačována. Změna se očekávala v roce 2016, kdy Uzbekistán získal nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva. To se však zcela nepodařilo kvůli pomalému tempu reform a obavám z ústupu demokracie. Prodloužení prezidentského období a resetování limitu mandátu v roce 2023 Mirzijojevovi zajistilo potenciálně zůstat u moci až do roku 2037. Vláda tvrdila, že tyto změny jsou součástí snahy o vybudování „Nového Uzbekistánu“, ale ve skutečnosti nadále věznila tisíce lidí z politických či náboženských důvodů navzdory svým reformám. V roce 2021 byl dokonce zaveden zákon, který kriminalizoval urážku prezidenta. (Council on Foreign Relations, 2025)

Kazachstán směřuje k postupné demokratizaci, která byla zahájena ústavním předáním moci v roce 2019. Úvodním krokem podle prezidenta Kasyma-Žomarta Tokajeva bylo resetování pravidel prezidentského funkčního období, posílení parlamentní autority a dohledu a zavedení nových standardů pro politický systém. V roce 2022 bylo prezidentské období prodlouženo na sedm let, ale omezeno na jedno funkční období. Nyní zemi čeká další fáze, a to přechod z

dvoukomorového zákonodárského sboru na jednokomorový. Tyto změny jsou prováděny prostřednictvím projednávání a zapojení veřejnosti. (Zhiyenbayev, 2025)

Vláda v Kyrgyzstánu v roce 2024 aktivně podnikala kroky k zastrašování a umlčování novinářů, médií a kritiků vlády. Prezident Sadyr Džaparov podepsal zneužívající zákon o „zahraničních zástupcích“, který vyžaduje, aby se každá nevládní organizace zapsala do registru subjektů pracujících v zájmu zahraničních zástupců. Kyrgyzský parlament rovněž zamýšlí návrh zákona, který by zavedl nový trestný čin pomluvy. V průběhu roku 2024 došlo k nárůstu smrtelných případů násilí na základě pohlaví a domácího násilí páchaného na ženách. V důsledku tohoto nárůstu byl podepsán nový zákon s cílem posílit ochranu před rodinným, sexuálním a genderově podmíněným násilím. (Human Rights Watch, c2025)

V roce 2024 Tádžikistán čelil silnému potlačování nesouhlasu. Vláda věznila novináře, aktivisty a opoziční politiky, pokračovala v cenzuře a zastrašování občanské společnosti. Ženy a dívky čelily omezením v oblékání a pracovních příležitostech, zatímco domácí násilí zůstalo dekriminlizováno. Migranti v Rusku byli vystaveni deportacím a nuceným vojenským službám. Konflikty s Kyrgyzstánem v září 2022 si vyžádaly 37 obětí a ničení civilního majetku. (Human Rights Watch, c2025)

I v Turkmenistánu byla omezena svoboda projevu a zavedena kontrola nad přístupem k informacím. Vláda nadále zavádí svévolné zákazy zahraničních cest a zasahuje i proti Turkmenům žijícím v zahraničí, např. tím, že jim znemožňuje obnovit pasy. V Zemi přetrvávají politické věznění a nucená zmizení – přibližně 96 osob je stále nezvěstných. Také je omezena svoboda náboženského vyznání a práva žen a dívek. Ženy mají omezené pracovní a řidičské příležitosti, interrupce je po pátém týdnu těhotenství zakázána, u dívek dochází k nuceným gynekologickým prohlídkám a domácí násilí není kriminalizováno. (Human Rights Watch, c2025)

Obr. 10: Střední Asie

Zdroj: The Nations Online Project (nedatováno)

2.3.3 Současná politická situace ve Východní Asii

Země Východní Asie jsou charakteristické značnou politickou rozmanitostí, od volební demokracie až po autoritářské režimy. Politické procesy v regionu zahrnují jak úzkou spolupráci, tak i otevřená nepřátelství. (Universiteit Leiden, nedatováno)

Čína za vlády Si Ťin-pchinga výrazně posílila autoritářskou kontrolu, která ovlivňuje média, občanskou společnost i každodenní život. Zpřísnila cenzuru, zvýšila dohled nad obyvatelstvem a kriminalizuje kritiku vlády, náboženské aktivity mimo státní struktury i nezávislý aktivismus. Zvláště tvrdé represe postihují Ujgury a další menšiny v Sin-ťiang, kde pokračují zločiny proti lidskosti, a také Tibeťany či obyvatele Hongkongu, kde nové přísnější bezpečnostní zákony prakticky znemožnily svobodné projevy. Obránci lidských práv, novináři a aktivisté jsou běžně vězněni, mučeni nebo mizí beze stopy. Ženy a LGBT komunity čelí diskriminaci posilované vládními politikami. (Human Rights Watch, c2025)

Severní Korea je považována za jednu z nejrepressivnějších zemí světa. Podle zprávy vyšetřovací komise OSN z roku 2014 se země dopustila rozsáhlého porušování práv, což představuje zločiny proti lidskosti. Totalitní vůdce Kim Čong-un vytváří pořádek prostřednictvím svévolných trestů, mučení, poprav, nespravedlivého věznění a nucené práce. Ženy a dívky se velmi často stávají oběťmi sexuálního a domácího násilí, které je v zemi normalizováno. Svoboda projevu, shromažďování a přístupu k informacím jsou pod přísným dohledem. Vláda přísně omezuje

svobodný pohyb, týká se to také cestování mezi provinciemi nebo do zahraničí. Nadále rovněž pokračuje vojenská spolupráce mezi Ruskem a Severní Koreou. (Human Rights Watch, c2025)

Obr. 11: Kim Čong-un

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

Za vlády prezidenta Yoona se Jižní Korea v roce 2024 těšila relativně svobodnému mediálnímu prostředí a rozmanité občanské společnosti. Nadále je však v platnosti zákon o stanném právu, který umožňuje stíhat osoby vlastníci nebo šířící materiály považované za severokorejskou propagandu. V zemi přetrvává silná diskriminace žen, projevující se nižšími platy a omezenými pracovními příležitostmi. Jižní Korea rovněž čelí politickému napětí se Severní Koreou; jihokorejská nezisková organizace podala na severokorejskou vládu žalobu u jihokorejského soudu za desetiletí trvající kampaň využívající falešné sliby k nalákání etnických Korejců do Severní Koreje. (Human Rights Watch, c2025)

Mongolsko je vystaveno jedné z nejvážnějších politických krizí za poslední desetiletí, poté co napětí mezi parlamentem a prezidentem Uchnaagiinem Chürelsüchem eskalovalo do ústavní patové situace, když parlament odvolal premiéra Gombojavyna Zandanšatara. Situaci zhoršila celostátní stávka učitelů, která se rychle rozrostla v širší protesty proti neefektivitě a korupci vlády. (Aretera Public Affairs, 2025)

Obr. 12: Východní Asie

Zdroj: Saylor Academy (nedatováno)

2.3.4 Současná politická situace v Západní Asii

Stejně jako v ostatních regionech Asie, ani politika Západní Asie není jednotná, přesto je však tento region považován za jeden z nejautoritářtějších na světě. V posledních letech síla autoritářských režimů ještě více vzrostla a většina zemí se tak potýká s nízkou právní úrovní. Soudy a parlamenty ovládají silná exekutiva a některé země ani nekonají volby výkonných představitelů. I země s tradičně silnějšími demokratickými tradicemi, jako Izrael či Libanon, čelí vnitřní nestabilitě, zatímco Palestina zaznamenala významný pokles v oblastech práv, právního státu a rovnosti. (International IDEA, c2023)

Nízké respektování práv se týká zejména Bahrajnu, Íránu, Iráku, Saúdské Arábie, Sýrie a Jemenu. Vážným problémem zůstává genderová nerovnost a diskriminace. V Saúdské Arábii došlo jen k nevýrazným změnám v oblasti ženských práv, většina byla pouze symbolických. Právní systém je v zemích silně ovlivněn politickým systémem a soudnictví je často využíváno pro zvýšení autoritářské moci. V Jordánsku, Kataru, Bahrajnu, Saúdské Arábii a Íránu jsou soudy závislé na exekutivě a používány k potlačení opozice. (International IDEA, c2023)

Moderní digitální technologie rovněž pozitivně nepřispěla situaci a je zneužívána k posílení kontroly vlád, zejména prostřednictvím cenzury, sledování a represe občanské společnosti. Tento trend moderní kontroly se rozšířil v zemích jako Írán, Izrael, Saúdská Arábie, Bahrajn, Sýrie či Spojené arabské emiráty. Navzdory tomu však veřejné protesty a sociální odpor nadále představují důležitý faktor. Od Arabského jara se v regionu objevily masové demonstrace, např. v Íránu po smrti Mahsy Amini nebo v Izraeli proti kontroverzní soudní reformě. Tyto demonstrace ukazují, že občanská angažovanost může fungovat jako určitá brzda proti zneužívání moci a poskytuje naději na změnu, pokud je kombinována s dalšími demokratickými mechanismy. (International IDEA, c2023)

Obr. 13: Západní Asie

Zdroj: The Nations Online Project (nedatováno)

2.4 Současná vojenská situace v Asii

Mezi země s největší a nejsilnější armádou v Asii se v roce 2024 řadilo:

1. Rusko,
2. Čína,
3. Indie,
4. Jižní Korea a
5. Japonsko.

Nejmocnější armády v regionu se vyznačují leteckými silami. Rusko, Čína i Indie vlastní jedny z nejsilnějších leteckých sil na světě, které dominují nad jejich příslušnými územími. (Lange, 2024)

Ruské ozbrojené síly se v roce 2024 umístily na druhé příčce ze 145 hodnocených zemí, čímž se řadí mezi největší a nejsilnější armády světa. Zakládají se na sovětských tradicích a soustředí se na masivní nasazení pěchoty, obrněných jednotek a dělostřelectva. Dále vynikají v jaderném arzenálu a moderních raketových systémech. Silnou stránkou Ruska je schopnost rychlé mobilizace a vedení hybridní války, slabinou jsou nedostatečná transparentnost a organizační

problémy. (Vojáček, 2024) Rusko je do tohoto přehledu zahrnuto, protože většina jeho území leží na asijském kontinentu.

Čínská armáda se v roce 2024 umístila na třetím místě ze 145 hodnocených zemí a s více než dvěma miliony aktivních vojáků je nejpočetnější na světě. Díky své rychlé modernizaci vyvíjí vlastní stíhačky páté generace, balistické střely a náročné námořní systémy. Mimo jiné investuje do kybernetické války a vesmírného programu. Silnou stránkou Číny je schopnost prosazovat vojenský vliv v oblasti Pacifiku a Indického oceánu, výkonná průmyslová základna a rostoucí propojení vojenských a civilních technologií. Mezi slabiny patří výcvik a morálka vojáků, přezbrojení zastaralých jednotek a omezené zkušenosti z reálných konfliktů. (Vojáček, 2024)

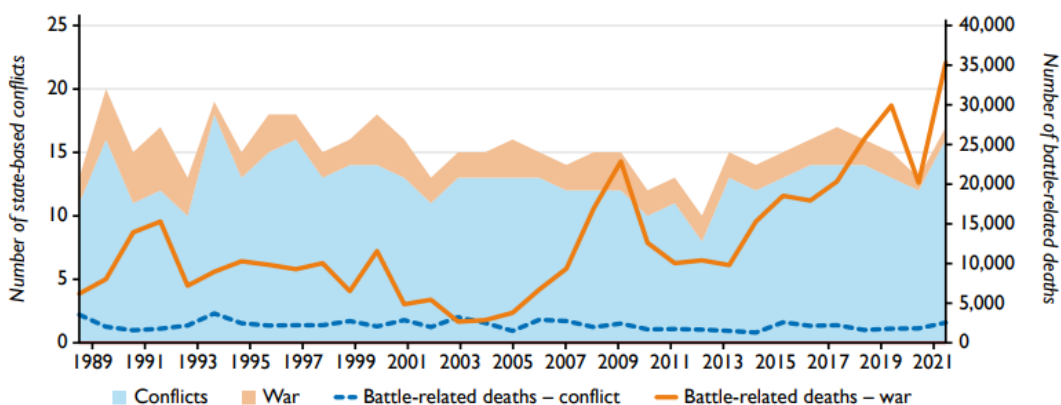
Indické ozbrojené síly obsadily čtvrté místo v roce 2024. Armáda disponuje dvěma miliony aktivních vojáků a jadernou kapacitou. Její postavení spočívá v modernizaci výzbroje, silné pozemní armádě a rozsáhlé infrastruktuře. Slabinou však v některých oblastech zůstává zastaralé vybavení a složitá logistika. (Vojáček, 2024)

Jižní Korea se svou armádou obsadila v roce 2024 páté místo. Ozbrojené síly jsou vysoce profesionální a technologicky vyspělé. Silnou stránku tvoří moderní stíhačky, balistické střely, robustní protivzdušná obrana a integrace pokročilých technologií. Nevýhodou může být velká závislost na americké vojenské podpoře. (Vojáček, 2024)

Japonské ozbrojené síly se umístily v roce 2024 na sedmém místě. Armáda je velice pokročilá a investuje do špičkových technologií. Japonsko je klíčovým hráčem v Pacifiku, a proto se zaměřuje na silné námořnictvo, včetně letadlových lodí. Slabinu představuje omezená velikost armády a legislativní restrikce vyplývající z pacifistické ústavy. (Vojáček, 2024)

2.4.1 Současné konflikty a vojenské zásahy v Asii

V roce 2021 se počet konfliktů v Asii zvýšil. Nejnásilnější zemi v regionu i na světě představuje Afghánistán, ale i jiné asijské země zaznamenaly nárůst počtu konfliktů v rámci svých hranic. Počet úmrtí v důsledku boje je v Asii nejvyšší od roku 1988. Hlavní příčinou vysokého čísla je konflikt v Afghánistánu, který si vyžádal více než 20 400 obětí. Úmrtí související s bitvami z nestátních konfliktů jsou na historickém minimu. Jediným nestátním konfliktem, který byl aktivní v roce 2021, byl konflikt mezi Agarabi a Tapo v Papui-Nové Guineji. (Palik, Obermeier a Rustad, 2022)

Obr. 14: Počet konfliktů a úmrtí souvisejících s konflikty a válkami v Asii v letech 1989-2021

Zdroj: Palik, Obermeier a Rustad (2022)

Indie a Pákistán se v roce 2025 ocitly na hraně nejvážnějšího vyhrocení od roku 2019 poté, co při útoku militantů v Pahalgamu v indicky spravovaném Kašmíru zahynulo 26 lidí. Indie obvinila Pákistán z podpory útočníků a zahájila „Operaci Sindoor“, při níž zasáhla devět údajných militantních cílů na pákistánském území. Pákistán obvinění odmítl a odpověděl zostřením diplomatických a ekonomických opatření, uzavřením vzdušného prostoru a přerušením obchodních vazeb. Následovala každodenní výměna palby na linii kontroly, masové zatýkání v Kašmíru a další násilnosti. Krize je pokračováním dlouhodobého konfliktu započatého v roce 1947, který zahrnuje války, teroristické útoky a obvinění z podpory militantních skupin. Od roku 2019 se situace dále zhoršila po zrušení autonomie v Kašmíru. Roky 2024 a 2025 přinesly sérii krvavých útoků na civilisty, které obnovily ostré nepřátelství mezi dvěma jadernými mocnostmi a vyvolaly obavy z širšího ozbrojeného konfliktu. (Council on Foreign Relations, 2025)

Po vojenském převratu v roce 2021 se Myanmar ocitl v rozsáhlém občanském konfliktu, ve kterém junta postupně ztrácí území i podporu obyvatel. Čtyři roky po převzetí moci kontroluje pouze asi pětinu státu, zatímco povstalecké skupiny a etnické ozbrojené jednotky ovládají více než dvě pětiny území a získávají strategická města, včetně oblastí blízko Mandalay. Násilí si vyžádalo přes tři miliony vysídlených obyvatel a více než 75 000 obětí. Počátky konfliktu sahají do roku 1948, kdy se začaly vyostřovat spory mezi centrální vládou a etnickými menšinami. Přestože v letech 2010 až 2020 proběhly částečné reformy a prodemokratická politická strana vedená Aun Schan Su Ťij několikrát zvítězila ve volbách, junta si podle ústavy z roku 2008 ponechala klíčové pravomoci a kontrolu nad bezpečnostními složkami. Napětí se dále vyostřilo brutálními zásahy proti muslimské menšině Rohingů v letech 2016 a 2017, kdy armáda zničila vesnice a vyhnala přes 700 000 lidí do Bangladéše. (Human Rights Watch, 2024)

Hamás je ozbrojená palestinská skupina a politické hnutí v pásnu Gazy. V říjnu roku 2023 zaútočil na Izrael, přičemž útok si vyžádal přibližně 1 200 obětí a 251 rukojmí. Následně celá situace vyústila v masivní izraelskou vojenskou ofenzívu v Gaze, která si již vyžádala životy několika desítek tisíc lidí. Budovy a infrastruktura v Gaze utrpěly katastrofální škody a většina ze 2,3 milionu obyvatel byla nucena opustit své domovy. Vyšetřovací komise Organizace spojených národů (OSN) uvedla, že Izrael spáchal v Gaze genocidu. Izrael i Hamás byli obviněni ze spáchání válečných zločinů a porušování lidských práv. Hamás byl během konfliktu značně oslaben a v říjnu 2025 bylo díky dohodě o příměří zprostředkované americkým prezidentem Donaldem Trumpem propuštěno zbývajících 20 žijících izraelských rukojmích a z izraelských věznic bylo osvobozeno téměř 2 000 palestinských vězňů a zadržených. (BBC, 2025)

Obr. 15: Město Gaza v roce 2024

Zdroj: CNN World (2024)

Občanská válka v Jemenu začala v roce 2014, poté co Hútíjští povstalci získali kontrolu nad hlavním městem Saná a požadovali nižší ceny pohonných hmot a novou vládu. Prezident Abd Rabú Mansúr Hádí a jeho vláda v lednu 2015 rezignovala, jelikož se Hútíjští povstalci zmocnili prezidentského paláce. V únoru téhož roku Hádí odvolal svou rezignaci a vládl jako prezident v exilu. Do konfliktu postupně začaly zasahovat Írán, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty i USA. Celá situace v Jemenu si v letech 2015 až 2022 vyžádala 377 000 obětí, z toho zhruba 60 % bylo důsledkem nepřímých příčin, jako je potravinová nejistota a nedostatek dostupných zdravotnických služeb. Hospodářská krize v zemi se nadále zhoršuje probíhající humanitární krizi. V říjnu 2022 skončilo šestiměsíční příměří zprostředkované OSN, od té doby se obě strany zdržely větších eskalací a míra nepřátelství zůstává nízká. (Council on Foreign Relations, 2025)

Válka v Afghánistánu trvala od roku 2001 do roku 2021. Jednalo se o ozbrojený konflikt mezi Spojenými státy a jejich spojenci a afghánským režimem Tálibánu. Spojené státy zaútočily na Afghánistán v reakci na teroristické útoky z 11. září 2001. Do roku 2021 přišlo v Afghánistánu o život 2 324 amerických vojáků, 3 917 vojenských dodavatelů a 1 144 spojeneckých vojáků. V konfliktu zemřelo přibližně 46 000 afghánských civilistů a 70 000 vojáků a policistů. (The U.S. National Archives and Records Administration, nedatováno)

Obr. 16: Příslušníci bezpečnostních složek Tálibánu

Zdroj: NBC Universal Media (2024)

2.5 Rizikové oblasti pro cestovní ruch v Asii

V této kapitole se budu věnovat rizikovým oblastem pro cestovní ruch v asijských zemích. Zaměřím se na to, jaká jsou v Asii bezpečnostní rizika, jak se těmto rizikům vyhnout a také zmíním, které konkrétní země jsou pro cestování nebezpečné.

Asie láká svou rozmanitou krajinou a kulturou. Nabízí cenově dostupné cestování, bohaté kulturní dědictví a širokou škálu zážitků. Kontinent zahrnuje vše od velkých měst až po nedotčená místa ve skrytých oblastech, která každoročně přitahují tisíce turistů. (Asia Tours, c2025)

Přestože je míra kriminality ve většině asijských zemí nízká, cestování s sebou vždy nese určitá rizika. Obecně je vhodné řídit se základními bezpečnostními doporučeními, která mohou pomoci vyhnout se případným problémům na cestách. (Selective Asia, c2022)

Během cestování je důležité dbát na ochranu svých cenností a dokladů. Je doporučeno vyhnout se nošení drahých šperků a výrazného oblečení, jelikož může přitahovat nežádoucí pozornost zlodějů či zločinců. Nadměrnou hotovost, cestovní pas a další důležité dokumenty je vhodné uschovat v trezoru na hotelovém pokoji. Stejně tak je nezbytné nenechávat zavazadla bez dozoru, vyhýbat se užívání drog, nenosit ani nekupovat urážlivé předměty či zbraně a vyhnout se účasti na protestech a demonstracích. Před každou cestou do zahraničí je také vhodné zjistit si aktuální informace o bezpečnostní situaci v dané destinaci a řídit se doporučeními ministerstva zahraničních věcí. (Selective Asia, c2022)

Rizikové oblasti pro cestovní ruch v Asii, které budou v této kapitole zmíněny, nemusí představovat riziko nebezpečí i v budoucnu. Situace v jednotlivých zemích se neustále vyvíjí a s tím i jejich bezpečnost. Země, které jsou dnes označovány za bezpečné, nemusí být ve stejné situaci i v budoucnu, proto je důležité sledovat aktuální dění a před cestou se vždy informovat o bezpečnostní situaci v dané destinaci.

2.5.1 Globální index míru

Globální index míru (GPI), který vypracoval Institut pro ekonomiku a mír (IEP), je předním světovým měřítkem globálního míru. Index zahrnuje komplexní analýzu založenou na datech o trendech v míru, jeho ekonomické hodnotě a způsobech rozvoje mírových společností. K hodnocení využívá 23 kvalitativních a kvantitativních ukazatelů, které dohromady pokrývají 99,7 % světové populace. Pomocí těchto ukazatelů je stav míru měřen ve třech oblastech:

- úroveň společenské bezpečnosti a ochrany,
- rozsah probíhajících domácích a mezinárodních konfliktů a
- míra militarizace. (Institute for Economics & Peace, 2024)

Country	GPI Score (2024)	Violent Crime Rate (per 100,000)	Healthcare Access (Beds per 100,000)
Singapore	1.339	0.2	1,900
Japan	1.336	0.3	1,300
Taiwan	1.562	0.8	1,700
South Korea	1.799	0.9	2,200
Malaysia	1.427	2.1	1,200
Qatar	1.609	0.5	1,400
Bhutan	1.496	1.1	900
United Arab Emirates	1.739	0.7	1,600
Vietnam	1.803	2.3	1,100
Thailand	1.942	3.2	1,300

Obr. 17: 10 nejbezpečnějších zemí Asie v roce 2025

Zdroj: Jaynevy Tours (2025)

RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE
1	Iceland	1.112	↔	29	Qatar	1.656	↓ 9	57	Zambia	1.948	↑ 2
2	Ireland	1.303	↔	30	Latvia	1.661	↓ 3	58	Costa Rica	1.95	↓ 5
3	Austria	1.313	↑ 1	31	Lithuania	1.672	↑ 6	59	Kazakhstan	1.954	↑ 19
4	New Zealand	1.323	↓ 1	32	Poland	1.678	↓ 3	60	Uzbekistan	1.957	↑ 15
5	Singapore	1.339	↑ 3	33	Italy	1.692	↔	61	Bosnia and Herzegovina	1.961	↓ 5
6	Switzerland	1.35	↑ 3	34	United Kingdom	1.703	↓ 2	62	Namibia	1.972	↑ 1
7	Portugal	1.372	↓ 1	35	Montenegro	1.746	↑ 5	63	Moldova	1.976	↓ 2
8	Denmark	1.382	↓ 3	36	Romania	1.755	↓ 1	64	Chile	1.978	↓ 10
9	Slovenia	1.395	↓ 2	37	Oman	1.761	↑ 4	65	Tanzania	1.987	↑ 11
10	Malaysia	1.427	↑ 2	38	North Macedonia	1.764	↓ 2	66	Sierra Leone	1.993	↓ 23
11	Canada	1.449	↑ 1	39	Sweden	1.782	↓ 5	67	Jordan	1.998	↓ 9
12	Czechia	1.459	↓ 1	40	Greece	1.793	↑ 17	68	Bolivia	2.009	↓ 2
13	Finland	1.474	↑ 2	41	Vietnam	1.802	↓ 3	69	Liberia	2.025	↓ 5
14	Hungary	1.502	↑ 4	42	Albania	1.809	↓ 3	70	Cambodia	2.028	↓ 6
15	Croatia	1.504	↑ 1	43	Taiwan	1.818	↓ 1	71	Tajikistan	2.035	↑ 19
16	Belgium	1.51	↓ 2	44	Madagascar	1.838	↑ 2	72	Angola	2.043	↑ 19
17	Japan	1.525	↓ 4	45	Mongolia	1.845	↔	=73	Paraguay	2.044	↓ 4
18	Netherlands	1.527	↑ 1	46	South Korea	1.848	↑ 6	=73	Tunisia	2.044	↑ 6
19	Australia	1.536	↑ 2	47	Argentina	1.855	↑ 2	75	Thailand	2.048	↑ 11
20	Germany	1.542	↓ 4	48	Indonesia	1.857	↓ 4	76	Armenia	2.052	↓ 2
21	Bhutan	1.564	↑ 3	49	Laos	1.861	↑ 1	77	Kyrgyz Republic	2.053	↑ 18
22	Mauritius	1.577	↔	50	Botswana	1.863	↓ 3	78	Morocco	2.054	↑ 14
23	Spain	1.597	↑ 7	51	Timor-Leste	1.882	↓ 3	79	Malawi	2.063	↓ 12
24	Estonia	1.615	↑ 3	52	Uruguay	1.893	↑ 3	80	Nepal	2.069	↓ 12
25	Kuwait	1.622	↑ 1	53	United Arab Emirates	1.897	↑ 31	81	Bahrain	2.072	↑ 16
26	Bulgaria	1.629	↑ 5	54	Serbia	1.93	↑ 8	=82	The Gambia	2.079	↓ 13
27	Slovakia	1.634	↓ 2	55	Ghana	1.938	↓ 5	=82	Turkmenistan	2.079	↓ 2
28	Norway	1.638	↓ 5	56	Kosovo	1.945	↑ 3				
RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE	RANK	COUNTRY	SCORE	CHANGE
84	Senegal	2.084	↓ 15	112	Belarus	2.291	↑ 3	=140	Pakistan	2.783	↑ 2
85	Guinea-Bissau	2.085	↓ 12	113	Nicaragua	2.295	↑ 12	=140	Niger	2.792	↓ 6
86	France	2.088	↓ 14	114	Benin	2.306	↓ 1	142	Venezuela	2.821	↑ 3
87	Trinidad and Tobago	2.092	↓ 10	115	Papua New Guinea	2.315	↓ 10	143	Haiti	2.827	↓ 9
=88	China	2.101	↓ 6	116	India	2.319	↑ 5	144	Ethiopia	2.845	↑ 5
=88	Cyprus	2.101	↓ 5	117	Guatemala	2.332	↔	145	Palestine	2.872	↓ 9
90	Algeria	2.11	↓ 2	118	Gabon	2.372	↓ 18	146	Colombia	2.887	↔
91	Jamaica	2.119	↑ 2	119	Djibouti	2.374	↓ 8	147	Nigeria	2.907	↔
92	Rwanda	2.12	↑ 4	120	Togo	2.381	↓ 2	148	Myanmar	2.943	↑ 6
93	Bangladesh	2.126	↓ 8	121	Zimbabwe	2.396	↓ 1	149	Burkina Faso	2.969	↓ 1
94	Equatorial Guinea	2.132	↓ 14	122	Kenya	2.409	↓ 3	150	Central African Republic	3.009	↑ 1
95	Mauritania	2.136	↓ 6	123	Honduras	2.415	↑ 1	151	Iraq	3.045	↑ 2
96	Panama	2.14	↓ 9	124	Guinea	2.423	↑ 2	152	North Korea	3.055	↓ 2
97	Dominican Republic	2.157	↑ 5	125	Lesotho	2.461	↓ 3	153	Somalia	3.091	↑ 2
98	Cuba	2.16	↔	126	Uganda	2.477	↓ 3	154	Mali	3.095	↓ 2
99	Peru	2.179	↑ 5	127	South Africa	2.507	↑ 2	155	Israel	3.115	↓ 11
=100	Georgia	2.195	↓ 6	128	Libya	2.528	↑ 4	156	Syria	3.173	↑ 2
=100	Sri Lanka	2.195	↓ 1	129	Burundi	2.567	↓ 2	157	Russia	3.249	↑ 2
102	Saudi Arabia	2.206	↑ 5	130	Ecuador	2.572	↓ 16	158	Democratic Republic of the Congo	3.264	↑ 4
103	Eswatini	2.209	↑ 3	131	Brazil	2.589	↔	159	Ukraine	3.28	↓ 3
104	Philippines	2.21	↑ 4	132	United States of America	2.622	↓ 2	160	Afghanistan	3.294	↔
105	Egypt	2.212	↑ 4	133	Iran	2.682	↑ 10	161	South Sudan	3.324	↑ 2
106	Azerbaijan	2.248	↓ 3	134	Lebanon	2.693	↓ 1	162	Sudan	3.327	↓ 5
=107	El Salvador	2.25	↑ 21	135	Chad	2.704	↑ 5	163	Yemen	3.397	↓ 2
=107	Mozambique	2.25	↑ 3	136	Eritrea	2.748	↑ 5				
109	Côte d'Ivoire	2.255	↓ 9	137	Cameroon	2.773	↑ 1				
110	Republic of the Congo	2.261	↑ 6	138	Mexico	2.778	↓ 1				
111	Guyana	2.286	↑ 1	139	Türkiye	2.78	↔				

Obr. 18: Globální index míru v roce 2024

Zdroj: Institute for Economics & Peace (2024)

2.5.2 Jemen

Jemen je západoasijská země, která leží jižně od Saudské Arábie a západně od Ománu, na úžině Bab el-Mandeb, přičemž hraničí s Rudým mořem, Adenským zálivem a Arabským mořem. Krajina země je velmi rozmanitá – zahrnuje pobřežní pláně, kopce, hory i poušť. Nicméně v posledních letech je Jemen považován za jednu z nejchudších arabských zemí. (ThoughtCo, 2019)

V současnosti je Jemen označován za nejnebezpečnější zemi v Asii. Od roku 2014 zde probíhá občanská válka mezi Húťjskými povstalci a vládními silami. (Council on Foreign Relations, 2025)

Navzdory dohodám o příměří zůstává bezpečnostní situace v zemi stále velice nestabilní a nepředvídatelná. K leteckým útokům, vojenským zásahům a násilným střetům může docházet neplánovaně a bez varování. Panuje zde extrémní politická nestabilita a vládní kontrola nad některými částmi země může být značně omezená. V důsledku konfliktu zde probíhá humanitární krize – lidé se potýkají s nedostatkem jídla, vody a lékařské péče. Rovněž v městských i venkovských oblastech existuje velmi vysoká hrozba únosů a terorismu. Zbraně jsou zde snadno dostupné – Jemenčané bývají těžce ozbrojeni. Většina mezinárodních leteckých společností v současnosti do Jemenu nelétá. Obecně je doporučeno do země necestovat. (Smartraveller, 2025)

Obr. 19: Jemen

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.5.3 Afghánistán

Afghánistán je země ležící ve Střední Asii, která na západě hraničí s Íránem a na východě s Pákistánem. V zemi žije mnoho různých etnických skupin, např. Paštunové, Hazarové a Kuči. Převážnou část krajiny tvoří vysoké, drsné hory a suché pouště, které jsou často posety nevybuchlými minami v důsledku dlouholeté války. (National Geographic Society, c2015-2025)

Od roku 2021 vládne Afghánistánu opět Talibán, který postupně začal zavádět svá přísná omezení. V zemi se provádějí veřejné popravy, amputace a bičování. Práva žen jsou přísně omezována – týká se to vzdělání, zaměstnání, svobody projevu, pohybu i oblékání. V Afghánistánu nadále pokračuje velmi závažná humanitární krize, která se s upadající ekonomikou a dopady změny klimatu dále zhoršuje. (Council on Foreign Relations, 2025)

Bezpečnostní situace v zemi je mimořádně nestabilní a nebezpečná. Existuje zde vysoké riziko teroristických útoků a únosů, a to i na letištích a dalších místech často navštěvovaných turisty. Rovněž hrozí riziko svévolného zadržení, kdy důvody mohou být nejasné a doba zadržení značně dlouhá. Cestování do Afghánistánu se nedoporučuje mimo jiné i z důvodu nedávných útoků na cizince, při nichž došlo k usmrcení a zranění turistů. Zvýšené napětí mezi státy či riziko ozbrojeného útoku může navíc vést k náhlému uzavření hraničních přechodů bez předchozího upozornění. (Smartraveller, 2025)

Obr. 20: Afghánistán

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.5.4 Sýrie

Sýrie leží v Západní Asii, kde sousedí s Tureckem, Irákem, Jordánskem, Izraelem, Libanonem a její západní část omývá Středozemní moře. Více než polovinu země pokrývá rozsáhlá poušť, která zasahuje i do několika dalších zemí. (National Geographic Society, c2015-2025) Sýrie je rovněž domovem rozmanitých etnických skupin, např. Kurdů, Drúzů a Arménů. Většina obyvatel je muslimů nebo lidé vyznávající islám. (BBC, c2025)

V letech 2014 až 2024 probíhala v Sýrii občanská válka mezi protivládními povstaleckými skupinami a syrskou vládou. V roce 2024 byla svržena vláda Bašára al-Asada a země se nyní nachází pod vedením Ahmeda al-Sharaa. Syrské demokratické síly vedené Kurdy stále bojují na severovýchodě proti tureckým podporovaným skupinám a arabským kmenům. Na jihozápadě rostoucí sektářské napětí vedlo k útokům na Alavity a Drúzy, zatímco Islámský stát využívá oslabené bezpečnostní podmínky k obnovení svého vlivu. Izrael považuje nový režim za hrozbu a podniká útoky. Země tak zůstává nadále nestabilní, s napětím mezi menšinami, obtížnými podmínkami pro návrat uprchlíků a přetrvávající humanitární krizí. (Council on Foreign Relations, c2025)

Cestování do Sýrie je v současnosti považováno za nebezpečné a riskantní. V některých částech země probíhají ozbrojené střety, které si vyžádaly mnoho civilních obětí. Situace je nepředvídatelná a může se bez varování náhle změnit, což by mohlo vést k uzavření vzdušného prostoru, zrušení letů a uzavření pozemních hranic. Rovněž hrozí riziko teroristických a ozbrojených útoků, únosů, násilí a krádeží. (Smartraveller, 2025)

Obr. 21: Sýrie

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.5.5 Izrael

Izrael je rozmanitá země se zasněženými horami na severu a horkými pouštěmi na jihu. Leží v Západní Asii a sousedí se Sýrií, Jordánskem, Libanonem a Egyptem. Na jeho území se nachází Mrtvé moře, což je nejnižší bod na zemském povrchu. Obyvatelé jsou převážně židovského vyznání, přičemž většina z ostatních je muslimů. (National Geographic Society, c2015-2025)

V roce 2023 bojovníci Hamásu odpálili rakety na Izrael a při nečekaném útoku vtrhli do jižních izraelských komunit za hranicemi pásma Gazy. Den poté Izrael vyhlásil Hamásu válku s pokynem k úplnému obléhání Gazy. Šlo o nejzávažnější eskalaci izraelsko-palestinského konfliktu za několik desítek let. V říjnu 2025 americký prezident Donald Trump oznámil, že se obě strany dohodly na příměří jako součást mírového plánu, jehož cílem je ukončit válku, odzbrojit Hamás a obnovit Gazu pod novou civilní vládou. (Council on Foreign Relations, c2025)

I přes dohodu o příměří se nadále doporučuje vyhnout se cestování do Izraele. Bezpečnostní situace v zemi je zcela nepředvídatelná a stále hrozí riziko dalšího vojenského konfliktu. Teroristické útoky mohou nastat kdekoli a kdykoli, a to i ze strany jednotlivých aktérů. Izrael je cílem raketových a dronových útoků a vojenských konfrontací. V blízkosti izraelských hranic s Palestinou, Libanonem, Sýrií a Egyptem panuje napětí a zvýšená bezpečnostní rizika. (Smartraveller, 2025)

Obr. 22: Izrael

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.5.6 Severní Korea

Severní Korea leží ve Východní Asii, kde zabírá severní část Korejského poloostrova. Krajíně dominují rozlehlá pohoří a kopce, které jsou odděleny hlubokými, úzkými údolími. Téměř 100 % populace tvoří Korejci, jelikož je země převážně uzavřená vůči okolnímu světu. (National Geographic Society, c2015-2025)

Severní Korea je považována za jednu z nejrepresivnějších zemí světa. Režim se opakovaně dopouští rozsáhlého porušování lidských práv, které lze označit za zločiny proti lidskosti. Totalitní vůdce Kim Čong-un uplatňuje svévolné tresty, mučení, popravy, nespravedlivé věznění a nucené práce. Základní svobody jsou v Severní Koreji přísně omezeny a země navíc udržuje rozsáhlou vojenskou spolupráci s Ruskem. (Human Rights Watch, c2025)

Do Severní Koreje se i nadále nedoporučuje cestovat. V zemi je pohyb přísně omezen a podmínky pro příjezd či odjezd se mohou náhle změnit. Existuje zde riziko svévolného zatčení nebo zadržení již při vstupu do země. Napětí mezi Severní a Jižní Koreou stále roste, neboť Severní Korea pravidelně provádí odpaly raket a jiné formy provokací, což nadále zvyšuje napětí mezi oběma státy. Vláda přísně kontroluje informace, zejména ty týkající se mezinárodních vztahů a politiky. Zločiny páchané na turistech jsou vzácné, nejčastěji jde o drobné krádeže. V zemi rovněž hrozí riziko tajfunů a tsunami. (Smartraveller, 2025)

V Severní Koreji jsou zavedeny přísné tresty za drogové delikty, včetně užívání či držení nelegálních drog. Pořizování fotografií čehokoli mimo vyhrazených turistických míst je

nezákonné a může být posouzeno jako špionáž. Dovoz i vývoz zboží je přísně omezen a kontrolován. Nezákonné je také projevovat neúctu či vtipkovat o Severní Koreji a bez povolení komunikovat s místními obyvateli. Nákupy jsou umožněny pouze v obchodech určených pro cizince. (Smartraveller, 2025)

Obr. 23: Severní Korea

Zdroj: Encyclopædia Britannica (nedatováno)

2.5.7 Irák

Irák je země ležící v Západní Asii, na jejímž území dominují dvě velmi známé řeky – Tigris a Euphrat. Mnoho částí země není ideálním místem k životu, jelikož velkou část území pokrývají skalnaté pouště či hornaté oblasti s výrazně chladnými zimami. Většina obyvatel proto žije podél řek, kde se nachází úrodná půda. Irák je etnicky rozmanitý – žijí zde Arabové, Kurdové, Arméni, Asyřané i Mandejci. Země mimo jiné disponuje druhou největší zásobou ropy na světě. (National Geographic Society, c2015-2025)

Po desetiletí v Iráku probíhaly ozbrojené konflikty, avšak i přes tyto události začala země v roce 2024 vykazovat větší stabilitu a bezpečnost. Ve stejném roce byl rovněž zahájen Národní rozvojový plán Iráku, který potrvá do roku 2028. Plán se zaměřuje na zlepšení služeb, rozvoj zemního plynu a ropy a také na projekty udržitelného rozvoje. V současnosti probíhá spor mezi regionální vládou Kurdistánu a federální iráckou vládou, jenž prohlubuje politickou polarizaci. Na území federálního Iráku i iráckého Kurdistánu probíhají turecké vojenské operace, které vedou k vysídlování obyvatel a ničení civilního majetku. Práva žen a dětí zůstávají nadále omezena. V zemi je umožněna beztrestnost za mužské násilí páchané na ženách, včetně znásilnění nebo sexuálního napadení, pokud si pachatel oběť vezme. V zemi taktéž roste počet dětských sňatků v důsledku mezer v legislativě a od dubna 2024 je schválen zákon, který trestá vztahy osob stejného pohlaví. Rovněž je uplatňován trest smrti, na něhož čeká přibližně 8 000 vězňů. (Human Rights Watch, c2025)

Vzhledem k nestabilní situaci není bezpečné cestovat do Iráku. Doporučuje se vyhýbat trhům, místům bohoslužeb, dopravním uzlům a vládním objektům, jelikož se mohou stát cílem teroristických útoků. V zemi existuje rovněž riziko násilí, únosů a ozbrojených konfliktů. Irák je místem pravidelných protestů a politických demonstrací, které se často stávají násilnými. Působí zde organizované zločinecké gangy, milice a kmenové skupiny, u nichž je běžná násilná trestná činnost, včetně únosů, vražd a krádeží. Irák je z velké části muslimskou zemí, a proto je nutné respektovat místní tradice, zvyky a zákony. Dále je důležité řídit se místními právními předpisy, protože jejich porušení může být přísně trestáno, včetně trestu smrti. (Smartraveller, 2025)

Obr. 24: Irák

Zdroj: *Encyclopædia Britannica* (nedatováno)

2.5.8 Palestina

Palestina se nachází na východním pobřeží Středozemního moře v Západní Asii. Země leží jižně od Libanonu a západně od Jordánska a rozděluje se na dva hlavní regiony – Západní břeh Jordánu a pásma Gazy. Kromě značné převahy Arabů, zde žijí i jiné etnické menšiny jako např. Židé a Samaritáni. (Torroella, c2025)

Od roku 2023 probíhá v pásmu Gazy válka mezi Izraelem a palestinskými ozbrojenými skupinami. Situace vedla k více než 67 000 úmrtí v Gaze a zapříčinila prohlubující se humanitární krizi. Téměř všechny nemocnice jsou zničeny nebo poškozeny a v celém pásmu je k dispozici pouze dva tisíce nemocničních lůžek. K srpnu 2025 bylo vysídleno 1,9 milionu obyvatel a převážná většina čelí značnému nedostatku potravin. (Council on Foreign Relations, c2025)

Vzhledem k nestabilní bezpečnostní situaci, probíhajícím vojenským zásahům, ozbrojenému konfliktu, občanským nepokojům a terorismu není doporučeno cestovat do Palestiny. Situace je v současnosti nepředvídatelná a regionální napětí zůstává vysoké. Do Pásmu Gazy a na Západní břeh Jordánu nejsou provozovány žádné lety a pozemní hranice mezi Gazou a Izraelem jsou

dlouhodobě uzavřeny. Na Západním břehu Jordánu dochází k násilí ze strany izraelských osadníků. Rovněž hrozí letecké údery, pozemní vojenské operace, občanské nepokoje, střelby a raketové či dronové útoky. V obou částech země se vyskytly četné infekční choroby, přičemž nejbližší zdravotnická zařízení jsou v Jeruzalémě. (Smartraveller, 2025)

Obr. 25: Palestina

Zdroj: World Atlas (nedatováno)

2.6 Cestovní kanceláře poskytující zájezdy do Asie z ČR

V této kapitole se budu zabývat českými cestovními kancelářemi, které poskytují zájezdy do Asie. Zaměřím se na to, do jakých asijských zemí je možné s těmito cestovními kancelářemi cestovat a jakým způsobem své zákazníky informují o rizikových oblastech a bezpečnostní situaci v jednotlivých zemích.

2.6.1 Čedok

Čedok je přední česká cestovní kancelář založená v roce 1920. Generálním ředitelem společnosti je Stanislav Zeman a od roku 2016 je jejím majoritním vlastníkem polská cestovní kancelář Itaka. Nabídka Čedoku zahrnuje pobytové zájezdy do více než 60 destinací po celém světě, poznávací zájezdy do více než 80 zemí a tuzemské zájezdy do 250 hotelů a penzionů v České republice. K dispozici je letecká, autobusová, vlaková i vlastní doprava. Čedok jako první přišel s nabídkou přímých letů do exotických destinací z Prahy i z regionálních letišť. V současnosti provozuje 45 poboček po celé České republice, nadále se rozrůstá a expanduje také na Slovensko, kde má již devět poboček. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

V současné době Čedok nabízí zájezdy do následujících asijských zemí:

- Arménie
- Ázerbájdžán
- Čína
- Filipíny
- Indie
- Indonésie
- Japonsko
- Jižní Korea
- Jordánsko
- Katar
- Malajsie
- Maledivy
- Mongolsko
- Nepál
- Omán
- Saúdská Arábie
- Singapur
- Spojené arabské emiráty
- Srí Lanka
- Thajsko
- Tchaj-wan
- Turecko
- Uzbekistán
- Vietnam

Nyní se zaměřím na to, jak Čedok na svých webových stránkách informuje o bezpečnosti jednotlivých asijských zemí, do nichž pořádá zájezdy. Čedok uvádí informace o bezpečnosti v těchto zemích následovně:

Ázerbájdžán

Do některých oblastí Ázerbájdžánu, např. do Náhorního Karabachu a jeho okolí, může být vstup z důvodu nedávných konfliktů zakázán nebo omezen. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

Čína

V Číně obnáší cestování vlakem podobná bezpečnostní opatření jako cestování letadlem. Před nástupem probíhá bezpečnostní kontrola – jsou zakázány hořlavé a ostré předměty, powerbanky apod. V turistických oblastech a v místech se zvýšenou koncentrací osob je doporučeno pečlivě si hlídat své věci. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

Malajsie

Přestože je Malajsie považována za bezpečnou zemi, je vhodné ve velkých městech dbát zvýšené opatrnosti. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

Tchaj-wan

Tchaj-wan je považován za bezpečnou zemi s nízkou mírou kriminality. Zvýšené riziko zde představují zejména zemětřesení a tajfuny, avšak ostrov je na tyto události velmi dobře připraven z hlediska prevence, monitorování a konstrukce budov. V turistických oblastech a v místech se zvýšenou koncentrací osob je nutné dbát zvýšené ochrany svých věcí. Rovněž je třeba být obezřetný při silniční dopravě, zejména vůči motocyklům. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

Vietnam

Ve Vietnamu je v turistických oblastech a v místech se zvýšenou koncentrací osob doporučeno dbát zvýšené ochrany svých věcí. (cestovní kancelář Čedok a.s., c2025)

2.6.2 S.E.N.

S.E.N. je cestovní kancelář fungující od roku 1993, která organizuje zájezdy do více než 150 destinací po celém světě. Nabízí tři kategorie zájezdů: Komfort – nejvyšší kvalita, Expedice – dávka dobrodružství a Family – rodinná dobrodružství. (CK S.E.N., c1993-2025)

V rámci Asie nabízí poznávací zájezdy do zemí:

- Arménie
- Ázerbájdžán
- Bahrajn
- Bangladéš
- Bhútán
- Brunej
- Čína
- Dubaj
- Filipíny
- Gruzie
- Hongkong
- Indie
- Indonésie
- Irák
- Írán
- Japonsko
- Jemen
- Jižní Korea
- Jordánsko
- Kambodža
- Katar
- Kazachstán
- Kyrgyzstán
- Macao
- Malajsie

- Maledivy
- Mongolsko
- Nepál
- Omán
- Pákistán
- Spojené arabské emiráty
- Saudská Arábie
- Singapur
- Srí Lanka
- Tádžikistán
- Taiwan
- Thajsko
- Tibet
- Turkmenistán
- Uzbekistán
- Vietnam

Cestovní kancelář SEN na svém webu nabízí všeobecné informace o destinacích, včetně bezpečnostních doporučení a praktických rad.

Čína

Čína je z velké části bezpečná, avšak v některých situacích je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Mezi doporučená bezpečnostní opatření patří: nereagovat na osoby pohybující se na ulicích, hlídat si své cennosti, sledovat politickou situaci a aktuální předpověď počasí, dávat si pozor na jídlo a pití, nenastupovat do neoznačených taxíků, vyhýbat se temným a opuštěným ulicím a být opatrný při přecházení silnic a ulic. Kvůli vyšší kriminalitě a výskytu ozbrojených skupin je vhodné se vyhnout hraničním oblastem Číny a regionu Sin-ťiang, kde hrozí riziko politických nepokojů. (CK S.E.N., c1993-2025)

Indie

V Indii je nutné dodržovat základní opatření a vyhýbat se rizikovějším regionům, kde existuje hrozba teroristických útoků. Doporučuje se nenosit cenné šperky, drahé oblečení ani větší obnos peněz. V noci se nedoporučuje cestovat ani pohybovat se o samotě. Krádeže jsou v zemi časté, proto je vhodné dbát základních preventivních opatření. (CK S.E.N., c1993-2025)

Izrael

Bezpečnostní hrozbu v Izraeli vytváří současná politická situace, která je nestabilní. Z těchto důvodů je doporučeno sledovat aktuální politickou situaci, vyhýbat se demonstracím a dodržovat základní bezpečnostní pravidla. (CK S.E.N., c1993-2025)

Malajsie

Kromě dodržování základních bezpečnostních pravidel se v Malajsii doporučuje vyhýbat oblastem východního pobřeží státu Sabah, kde hrozí riziko únosů a násilností ze strany filipínských militantů. (CK S.E.N., c1993-2025)

Thajsko

Thajsko je obecně velmi bezpečnou zemí, pokud dodržujete základní opatření. Je doporučeno hlídat si své osobní věci, vyhýbat se temným a opuštěným místům, v noci nechodit sami a nepobývat v pochybných či nebezpečných čtvrtích. V minulosti se v Thajsku odehrálo několik teroristických útoků, proto je vhodné být opatrný i vůči takovým situacím. Dále se doporučuje dbát zvýšené pozornosti při přecházení silnic kvůli nízkému dodržování silničních předpisů. (CK S.E.N., c1993-2025)

Uzbekistán

Uzbekistán je považován za relativně bezpečnou zemi. Nicméně zde hrozí rizika spojená s terorismem, kriminalitou a kulturními odlišnostmi, která mohou postihnout turisticky frekventovaná místa. Doporučuje se vyhnout hraničním oblastem Uzbekistánu a městu Andijan. (CK S.E.N., c1993-2025)

Vietnam

Vietnam je pro turisty považován za relativně bezpečnou zemi. Doporučuje se vyhýbat vojenským oblastem, hlídat si své cennosti, hlídat si své nápoje v nočních podnikách a být opatrný v ulicích, zejména při pohybu v silničním provozu. (CK S.E.N., c1993-2025)

2.6.3 ESO travel

ESO travel je největší česká cestovní kancelář zaměřená na dálkové exotické destinace. Založena byla v roce 1994 a v současnosti nabízí zájezdy do 162 zemí. (Cestovní kancelář ESO travel, c1994-2025)

Cestovní kancelář ESO travel nabízí zájezdy do následujících zemí v Asii:

- Arménie
- Ázerbajdžán
- Bahrajn
- Bhútán
- Čína
- Spojené arabské emiráty
- Filipíny
- Gruzie
- Hongkong
- Indie
- Indonésie
- Írán
- Japonsko
- Jižní Korea
- Jordánsko
- Kambodža
- Katar
- Laos
- Libanon

- Malajsie
- Maledivy
- Mongolsko
- Myanmar
- Nepál
- Omán
- Saúdská Arábie
- Severní Korea
- Singapur
- Srí Lanka
- Tchaj-wan
- Thajsko
- Turkmenistán
- Uzbekistán
- Vietnam

ESO Travel uvádí informace o bezpečnosti v jednotlivých asijských zemích následovně:

Jižní Korea

Jižní Korea je považována za jednu z nejbezpečnějších zemí v Asii. Kriminalita je zde na nízké úrovni, avšak doporučuje se zachovat běžnou obezřetnost. Dále je vhodné sledovat aktuální počasí kvůli tajfunům a silným deštům. (Cestovní kancelář ESO travel, c1994-2025)

Thajsko

V Thajsku se turisté mohou stát oběťmi drobných krádeží, proto je nejbezpečnější uložit své cennosti a doklady do hotelového trezoru. Většina země je bezpečná, výjimku tvoří jižní provincie Pattani, Yala, Narathiwat a část Songkhly, kde panuje zvýšené napětí. Obecně je vhodné řídit se základními bezpečnostními pravidly, např. pohybovat se v noci pouze na frekventovaných a dobře osvětlených místech a dávat si pozor na své nápoje a jídlo. (Cestovní kancelář ESO travel, c1994-2025)

2.6.4 VIVA travel

VIVA travel je cestovní kancelář specializující se na exotické destinace na míru. Byla založena v roce 2009 a zaměřuje se na Austrálii, Asii, Ameriku a Antarktidu. Majitelem cestovní kanceláře je Ing. Karel Topič. (CK VIVA travel, nedatováno)

V rámci Asie se VIVA travel zaměřuje na tyto země:

- Arménie
- Ázerbajdžán
- Bhútán
- Čína
- Filipíny
- Gruzie
- Indie
- Indonésie

- Írán
- Izrael
- Japonsko
- Jižní Korea
- Jordánsko
- Kambodža
- Laos
- Malajsie
- Maledivy
- Mongolsko
- Myanmar
- Nepál
- Omán
- Singapur
- Spojené arabské emiráty
- Srí Lanka
- Tádžikistán
- Thajsko
- Tchaj-wan
- Turkmenistán
- Uzbekistán
- Vietnam

Na webových stránkách cestovní kanceláře VIVA travel jsem nenašla žádné informace o aktuální situaci a bezpečnosti v asijských zemích, které nabízí ve svých zájezdech.

2.6.5 Zhodnocení a srovnání jednotlivých cestovních kanceláří v informovanosti

Poskytování informací a služeb svým klientům, včetně informací o bezpečnostních rizicích, je nedílnou součástí činnosti cestovních kanceláří. V této kapitole se budu zabývat hodnocením a srovnáním čtyř zmíněných CK, které nabízejí zájezdy do Asie.

1. CK S.E.N.: CK S.E.N. vyniká nejlepší informovaností ze všech zmíněných cestovních kanceláří. Poskytuje rozsáhlé informace o jednotlivých zájezdech, včetně bezpečnostních rizik a doporučení pro každou destinaci. Dále odkazuje na oficiální webové stránky Ministerstva zahraničních věcí ČR, kde lze sledovat aktuální cestovní doporučení. CK rovněž doporučuje před cestou registraci v databázi MZV – DROZD (Dobrovolná registrace občanů při cestách do zahraničí). Celkově poskytování informací od CK S.E.N. působí velmi pozitivním a důvěryhodným dojmem.

2. CK Čedok: CK Čedok je druhá nejlepší z hlediska informovanosti, avšak oproti CK S.E.N. výrazně zaostává. Přestože u některých asijských destinací bezpečnostní informace uvádí, často bývají velice stručné a nepopisují aktuální situaci dostatečně. Dále neuvádí žádné odkazy, např. na Ministerstvo zahraničních věcí ČR nebo MZV – DROZD, což celkově nepůsobí příliš důvěryhodně.

3. CK ESO travel: CK ESO travel, stejně jako CK Čedok, poskytuje bezpečnostní informace pouze u některých asijských destinací. Množství informací je značně omezeno a kancelář rovněž

neodkazuje na žádné externí zdroje. Tyto zmíněné skutečnosti mohou snižovat důvěru a pocit jistoty klientů.

4. CK VIVA travel: CK VIVA travel hodnotím jako nejhorší z hlediska informovanosti o bezpečnosti. I přes rozmanitou nabídku destinací, srovnatelnou s ostatními zmíněnými CK, neposkytuje žádné informace o bezpečnostních rizicích. Tato absence doporučení a praktických rad může zanechat klienty bez důležitých informací a snížit jejich bezpečnost při cestování.

Na základě tohoto hodnocení se cestovním kancelářím Čedok, ESO travel a VIVA travel budu více věnovat v následující kapitole týkající se nápravných opatření.

2.7 Návrh nápravných opatření

Nyní bych ráda navrhla několik konkrétních opatření, jak by CK Čedok, CK ESO travel, CK VIVA travel a případně další cestovní kanceláře mohly zlepšit poskytování informací o bezpečnosti a rizikových oblastech v Asii. Rovněž uvedu několik doporučení pro cestující, kteří plánují vycestovat do Asie.

2.7.1 Doporučení pro CK

Je zásadní, aby CK sledovaly aktuální dění v zemích, do kterých nabízejí své zájezdy. Následně by měly na svých webových stránkách řádně informovat o těchto skutečnostech a provádět pravidelné aktualizace obsahu. Informace by měly být snadno dostupné a srozumitelné.

Dále bych doporučila odkazovat na oficiální zdroje jako např. na Ministerstvo zahraničních věcí ČR a informovat o možnosti registrace v databázi MZV – DROZD.

O aktuálních situacích v daných destinacích by měli být seznámeni i pracovníci na pobočkách CK, aby mohli zákazníkům uvádět pravdivé informace a tím vytvářet lepší dojem a probouzet v nich větší důvěru.

Zákazníky je třeba vzdělávat o místní kulturu, zvycích a právních předpisech, protože se tím zvyšuje jejich míra bezpečí. Rovněž je přínosné poskytovat praktická doporučení, např. jak se chránit před krádežemi či jinými trestnými činy a informace o bezpečném pohybu a rizikových oblastech.

2.7.2 Doporučení pro cestující

Lidé cestující do Asie by měli pravidelně sledovat aktuální situaci v dané oblasti i v jejím okolí. Aktuální informace mohou získat prostřednictvím CK, médií nebo internetu.

Informace, včetně těch bezpečnostních, by si měli v rámci vlastního zájmu ověřovat na oficiálních zdrojích a na základě těchto údajů zvážit, zda je cesta pro ně bezpečná.

3 Aplikační část

Aplikační část je zaměřena na využití bakalářské práce v praxi cestovního ruchu. Budu se věnovat tomu, kdo by případně tuto práci mohl využít a k jakému účelu.

3.1 Využití BP v praxi

Bakalářská práce se zaměřuje zejména na současnou ekonomickou, politickou a vojenskou situaci v Asii, včetně vymezení rizikových oblastí pro cestovní ruch. Její využití v praxi může být různorodé, jelikož se jedná o velmi komplexní téma. V bakalářské práci jsem se mimo jiné zabývala i jinými problematikami, jako jsou rizika při cestování, úloha vlád a podniků cestovního ruchu vůči turistům, dále globální etický kodex cestovního ruchu, komplexní geografická charakteristika Asie a další související témata. Jelikož je toto téma komplexní, napadá mě několik možných využití této práce.

Tato bakalářská práce by případně mohla sloužit jako příručka pro cestovatele do Asie, jelikož obsahuje jak obecné informace o regionu, tak i informace o současné ekonomické, politické a vojenské situaci v jednotlivých zemích Asie, a to včetně vymezení jejich rizikových oblastí. Dále by mohli ocenit informace o nejčastějších rizicích spojených s cestováním a také rady, jak jim předejít. Cestovatelé by tímto způsobem mohli získat cenné informace, které mohou využít během svých cest a vyhnout se tak případným rizikům.

Bakalářskou práci by rovněž mohly využít i cestovní kanceláře. Mnoho českých cestovních kanceláří nabízí širokou nabídku zájezdů do asijských zemí, ale bezpečnostní informace, které uvádějí, jsou poměrně často nedostačující. U některých cestovních kanceláří mám pocit, že se zaměřují spíše na pozitivní aspekty zájezdů a rizika zmiňují pouze stručně nebo vůbec. Práce by tedy mohla sloužit ke zlepšení kvality poskytovaných informací z hlediska bezpečnosti ze strany cestovních kanceláří.

V neposlední řadě by práce mohla posloužit jako informační zdroj pro veřejnost, která se o tuto problematiku zajímá a také pro delegáty či průvodce, kteří působí v oblastech Asie.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala současnou ekonomickou, politickou a vojenskou situací v Asii a rizikovými oblastmi pro cestovní ruch. Hlavním cílem bylo vymezit regiony rizikové pro cestovatele z hlediska neuspořádaných sociálních, ekonomických a vojenských konfliktů. Dílčím cílem bylo vyhodnotit konkrétní nabídku poznávacích a pobytových zájezdů českých CK do Asie a posoudit, zda informují objektivně o rizicích.

Teoretická část mé bakalářské práce byla zaměřena na cestovní ruch. Nejprve jsem se věnovala vymezení cestovního ruchu a základním pojmům, které se v cestovním ruchu vyskytují, např. jednodenní návštěvník, turista či příjezdový a výjezdový cestovní ruch.

Následně jsem se zabývala potenciálem cestovního ruchu, a to konkrétně jednotlivými předpoklady. Dále jsem se věnovala rizikům při cestování, kterými jsou např. úrazy, zdravotní komplikace a kriminalita.

V teoretické části jsem rovněž stručně popsala úlohu vlád a podniků cestovního ruchu vůči turistům. Důležitou roli v této oblasti sehrávají vlády, mezinárodní organizace cestovního ruchu, letecké společnosti, cestovní kanceláře a agentury a poskytovatelé ubytování. V poslední kapitole jsem se zaměřila na Globální etický kodex cestovního ruchu, včetně jednotlivých článků.

V první kapitole praktické části jsem se věnovala komplexní geografické charakteristice Asie, kde jsem popsala polohu, klima, povrch, vodstvo, přírodní zdroje, biotu, obyvatelstvo, hospodářství a také cestovní ruch.

Další kapitola byla zaměřena na současnou ekonomickou situaci v Asii se zaměřením na konkrétní regiony. Ekonomika v jednotlivých zemích je čím dál více ovlivňována politickou nejistotou a rostoucími obchodními bariérami. V Asii nalezneme státy od vysoce rozvinutých až po jedny z nejhudších na světě.

Dále jsem se zabývala současnou politickou situací v Asii, kde jsem zmínila současné dění v jednotlivých regionech. Asie obsahuje téměř všechny typy moderních vlád – od demokratických systémů až po autoritářské režimy. V mnoha zemích je omezena občanská svoboda a politická práva, což způsobuje protesty a demonstrace.

V další kapitole jsem se věnovala současné vojenské situaci v Asii, kde mezi země s nejmocnější armádou patří Rusko, Čína, Indie, Jižní Korea a Japonsko. Taktéž jsem zmínila několik současných konfliktů a vojenských zásahů v regionu.

V praktické části jsem se rovněž zabývala vymezením rizikových oblastí pro cestovní ruch v Asii. Mezi ty nejrizikovější patří Jemen, Afghánistán, Sýrie, Izrael, Severní Korea, Irák a Palestina.

V neposlední řadě jsem se zaměřila na to, jak české cestovní kanceláře informují o rizikových oblastech a celkové bezpečnosti v asijských zemích. Do této kapitoly jsem vybrala čtyři české cestovní kanceláře: Čedok, S.E.N., ESO travel a VIVA travel. Po zhodnocení jednotlivých kanceláří jsem následně navrhla několik nápravných opatření.

V aplikační části jsem nastínila několik možných využití této bakalářské práce. Práci by případně mohli využít cestovatelé do Asie, cestovní kanceláře, veřejnost a také delegáti či průvodci působící v této oblasti.

Seznam použité literatury

- ASIAN DEVELOPMENT BANK. *ASIAN DEVELOPMENT OUTLOOK*. Online. Asian Development Bank, 2025. Dostupné
z: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/1085061/asian-development-outlook-september-2025.pdf>. [cit. 2025-12-05].
- ASIAN DEVELOPMENT BANK. *Asian Development Outlook September 2025- East Asia*. Online. Asian Development Bank, 2025. Dostupné
z: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/1085061/east-asia-ado-september-2025.pdf>. [cit. 2025-12-05].
- ASIA TOURS. *Top Reasons to Travel to Asia Countries*. Online. Asia TOURS. Dostupné
z: <https://www.asiatours.com/blog/top-reasons-to-travel-to-asia-countries.html>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Afghanistan*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/asia/afghanistan>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Iraq*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/iraq>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Israel*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/israel>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *North Korea (Democratic People's Republic of Korea)*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/asia/north-korea-democratic-peoples-republic-korea>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Palestine*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/palestine>. [cit. 2025-12-06].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Syria*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/syria>. [cit. 2025-12-05].
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Yemen*. Online. Smarttraveller. 2025. Dostupné
z: <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/yemen>. [cit. 2025-12-05].
- BECKEN, Susanne. *The importance of climate and weather for tourism: literature review*. Online. Griffith University, 2010. Dostupné
z: https://www.researchgate.net/publication/47929582_The_importance_of_climate_and_weather_for_tourism_literature_review. [cit. 2025-12-05].
- BRAJCICH, Kaitlyn. *How Tourism Benefits Nature and Wildlife*. Online. 2025. Dostupné
z: <https://sustainabletravel.org/how-tourism-benefits-nature-and-wildlife/>. [cit. 2025-12-05].
- BRINEY, Amanda. *Geography and History of Yemen*. Online. ThoughtCo. 2019. Dostupné
z: <https://www.thoughtco.com/geography-and-history-of-yemen-1435850>. [cit. 2025-12-06].

- BRZÓSKA, Martin. *Nový zeměpis v kostce pro SŠ II*. Online. Albatros Media, 2020. Dostupné z: https://www.google.cz/books/edition/Nov%C3%BD_zem%C4%9Bpis_v_kostce_pro_S%C5%A0_II/Nxn8DwAAQBAJ?hl=cs&gbpv=1&dq=asie+geografie&pg=PA3&printsec=frontcover. [cit. 2025-12-05].
- CENTER FOR PREVENTIVE ACTION. *Conflict Between India and Pakistan*. Online. Global Conflict Tracker. 2025. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/conflict-between-india-and-pakistan>. [cit. 2025-12-05].
- CENTER FOR PREVENTIVE ACTION. *Conflict in Syria*. Online. Global Conflict Tracker. 2025. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/conflict-syria>. [cit. 2025-12-06].
- CENTER FOR PREVENTIVE ACTION. *Instability in Afghanistan*. Online. Global Conflict Tracker. 2025. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/war-afghanistan>. [cit. 2025-12-05].
- CENTER FOR PREVENTIVE ACTION. *Israeli-Palestinian Conflict*. Online. Global Conflict Tracker. 2025. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/israeli-palestinian-conflict>. [cit. 2025-12-05].
- CENTER FOR PREVENTIVE ACTION. *Conflict in Yemen and the Red Sea*. Online. Global Conflict Tracker. 2025. Dostupné z: <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/war-yemen>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ ESO TRAVEL. *Bezpečnost v Thajsku*. Online. ESO travel. C1994-2025. Dostupné z: <https://www.esotravel.cz/dovolena/thajsko/bezpecnost-v-thajsku/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ ESO TRAVEL. *Jižní Korea – důležité informace před cestou*. Online. ESO travel. C1994-2025. Dostupné z: <https://www.esotravel.cz/dovolena/jizni-korea/jizni-korea-dulezite-informace-pred-cestou/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ ESO TRAVEL. *O ESO travel*. Online. ESO travel. C1994-2025. Dostupné z: <https://www.esotravel.cz/informace/profil-firmy/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Číně*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/cina/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Indii*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/indie/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Izraeli*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/izrael/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Malajsii*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/malajsie/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Thajsku*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/thajsko/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].

- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor v Uzbekistánu*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/uzbekistan/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Bezpečnost a na co si dát pozor ve Vietnamu*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/pruvodce/vietnam/bezpecnost/>. [cit. 2025-12-05].
- CESTOVNÍ KANCELÁŘ S.E.N. *Proč cestovat s CK SEN*. Online. SEN. C1993-2025. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/o-spolecnosti-ck-sen/>. [cit. 2025-12-05].
- COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. *Asia: The Essentials National Politics: Asia*. Online. Council on Foreign Relations. 2025. Dostupné z: <https://education.cfr.org/learn/learning-journey/asia-essentials/national-politics-asia>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *O Čedoku*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/cedok/>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *Praktické informace Ázerbájdžán*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/destinace/azerbajdzan/prakticke-informace/>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *Praktické informace Čína*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/destinace/cina/prakticke-informace/>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *Praktické informace Malajsie*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/destinace/malajsie/prakticke-informace/>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *Praktické informace Tchajwan*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/destinace/tchajwan/prakticke-informace/>. [cit. 2025-12-05].
- ČEDOK. *Praktické informace Vietnam*. Online. Čedok. C2025. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/destinace/vietnam/prakticke-informace/>. [cit. 2025-12-05].
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *ZÁKLADNÍ POJMY A DEFINICE*. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107508/16d2c781-8d72-3429-e83f-d1cd5368ed07/921108m.pdf?version=1.0>. [cit. 2025-12-05].
- DIAMOND, Larry. *The status and prospects for democracy in Asia*. Online. EASTASIAFORUM. 2025. Dostupné z: <https://eastasiaforum.org/2025/06/27/the-status-and-prospects-for-democracy-in-asia/>. [cit. 2025-12-05].
- East Asia*. Online. In: Saylordotorg. Dostupné z: https://saylordotorg.github.io/text_world-regional-geography-people-places-and-globalization/s13-00-east-asia.html. [cit. 2025-12-06].
- EASTSPRING INVESTMENTS. *Asian tourism: The long road ahead*. Online. Eastspring Investments 2025. 2020. Dostupné z: <https://www.eastspring.com/vn/en/insights/asian-tourism-the-long-road-ahead>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Asia*. Online. Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Asia>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Climatic regions*. Online. Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Asia/Climatic-regions>. [cit. 2025-12-05].

- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Israel*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Israel>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Iraq*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Iraq>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Kabul*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Kabul>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Kim Jong-Un*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Kim-Jong-Eun>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *North Korea*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/North-Korea>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *South Asia*. Online. Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/South-Asia>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Syria*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Syria>. [cit. 2025-12-05].
- ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA. *Yemen*. Online. In: Encyclopædia Britannica. C2025. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Yemen>. [cit. 2025-12-05].
- GRAČAN, Daniela a LUČIČ, Lovorko. The impact of tourism development on the quality of life of the locals in a tourist destination. Online. *Multidisciplinary SCIENTIFIC JOURNAL OF MARITIME RESEARCH*. 2022. Dostupné z: <https://hrcak.srce.hr/en/file/404905>. [cit. 2025-12-06].
- HARMON, Angela. *Central Asia*. Online. EBSCO. 2024. Dostupné z: <https://www.ebsco.com/research-starters/geography-and-cartography/central-asia>. [cit. 2025-12-05].
- HARMON, Angela. *Western Asia*. Online. EBSCO. 2024. Dostupné z: <https://www.ebsco.com/research-starters/social-sciences-and-humanities/western-asia>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Central Asia: Worsening Human Rights Records*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2025/01/16/central-asia-worsening-human-rights-records>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Iraq*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/iraq>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Kyrgyzstan*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/kyrgyzstan>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *North Korea*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/north-korea>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Myanmar*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/myanmar>. [cit. 2025-12-05].

- HUMAN RIGHTS WATCH. *South Korea*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/south-korea>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Tajikistan*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/tajikistan>. [cit. 2025-12-05].
- HUMAN RIGHTS WATCH. *Turkmenistan*. Online. Human Rights Watch. 2025. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/turkmenistan>. [cit. 2025-12-05].
- CHALUPA, Petr. Čínská lidová republika – nové ekonomické a politické centrum láká zahraniční turisty. *INFORMATIVE PAPER – Studia turistica*.
- CHALUPA, Petr; DRAŠAROVÁ, Martina a VESELOVSKÝ, Ján. SPOLEČENSKÝ FÁZOVÝ VÝVOJ A BRICS. Online. *Geografické informácie*. 2025, roč. 29, č. 1. Dostupné z: https://www.kggrr.fpvai.ukf.sk/images/geograficke_informacie/2025_29_1/GI_29_1_2025_15-32.pdf. [cit. 2025-12-06].
- CHANG, Albert. *Southeast Asia quarterly economic review: A short-term spark?* Online. McKinsey & Company. 2025. Dostupné z: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-asia/southeast-asia-quarterly-economic-review#/>. [cit. 2025-12-05].
- CHYTILOVÁ, Bc. Kristýna. *ZDRAVOTNÍ RIZIKA PŘI CESTOVÁNÍ*. Online, Diplomová práce, vedoucí Mgr. Kateřina Sklenářová, Ph.D. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. Dostupné z: https://theses.cz/id/ciqrc9/DP_-_Zdravotni_rizika_pri_cestovani_K.Ch..pdf. [cit. 2025-12-05].
- INSTITUTE FOR ECONOMICS & PEACE. *Global Peace Index 2024*. Online. Institute for Economics & Peace, 2024. Dostupné z: <https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2024/06/GPI-2024-web.pdf>. [cit. 2025-12-06].
- JINSHUANG, Shao. *Asian flora*. Online. EBSCO. 2023. Dostupné z: <https://www.ebsco.com/research-starters/botany/asian-flora>. [cit. 2025-12-05].
- JONÁŠOVÁ, Lucie. *PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V MIKROREGIONU ČESKOBUDĚJOVICKO*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Jiří Dušek, Ph.D. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, O.P.S., České Budějovice, 2014. Dostupné z: <https://bakalarky.vrsers.cz/2014/Kombinovan%C3%A9/MMS/Jon%C3%A1%C5%A1ov%C3%A1%20Lucie/bakal%C3%A1%C5%99sk%C3%A1%20pr%C3%A1ce.pdf>. [cit. 2025-12-05].
- KAJZAR, Patrik. *Cestovní ruch Distanční studijní opora*. Online. Karviná, 2017. Dostupné z: https://is.slu.cz/el/opf/zima2020/CVABPECR/um/Cestovni_ruch_distanci-opora_ISIP.pdf. [cit. 2025-12-05].
- KHASANAH, Fata Nidaul. *The Role of Location and The Convenience of Tourist Attractions on the Intention to Revisit Religious Tourist Attractions in Bekasi*. Online. Universitas Bhayangkara Jakarta Raya, 2025. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/396233188_The_Role_of_Location_and_The_Convenience_of_Tourist_Attractions_on_the_Intention_to_Revisit_Religious_Tourist_Attractions_in_Bekasi. [cit. 2025-12-05].

- KIRBY, Patrick. *South Asia's outlook in five charts*. Online. WORLD BANK BLOGS. 2025. Dostupné z: <https://blogs.worldbank.org/en/endpovertyinsouthasia/south-asia-s-outlook-in-five-charts>. [cit. 2025-12-05].
- KOTÍKOVÁ, Halina a SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva. *CESTOVNÍ RUCH*. Online. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5188-6. Dostupné z: https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=PJwoEQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA92&dq=cestovn%C3%AD+ruch&ots=ZXvRVgv4ly&sig=VuHFIfqS8NBPbB5usRmVZIG88w&redir_esc=y#v=onepage&q=cestovn%C3%AD%20ruch&f=false. [cit. 2025-12-05].
- LANGE, Chris. *The Strongest Militaries in Asia*. Online. 24/7 WALL ST. C2025. Dostupné z: <https://247wallst.com/special-report/2024/03/14/the-strongest-militaries-in-asia/>. [cit. 2025-12-05].
- LIBRARY & INFORMATION MANAGEMENT. *Roles of Governments and Other Organizations in the Travel Trade*. Online. Library & Information Management. 2023. Dostupné z: <https://limbd.org/roles-of-governments-and-other-organizations-in-the-travel-trade/>. [cit. 2025-12-05].
- LINDEROVÁ, Ivica. *CESTOVNÍ RUCH ZÁKLADY A PRÁVNÍ ÚPRAVA*. Online. 2015. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Ivica-Linderova-2/publication/312491516_Cestovni_ruch_Zaklady_a_pravni_uprava/links/587e972208ae9a860ff53efc/Cestovni-ruch-Zaklady-a-pravni-uprava.pdf. [cit. 2025-12-05].
- Map of Central Asia*. Online. In: Nationsonline.org. C1998-2025. Dostupné z: <https://www.nationsonline.org/oneworld/map/central-asia-map.htm>. [cit. 2025-12-06].
- Map of Countries in Western Asia*. Online. In: Nationsonline.org. C1998-2025. Dostupné z: <https://www.nationsonline.org/oneworld/map/Political-Map-of-Countries-of-Western-Asia.htm>. [cit. 2025-12-06].
- Map of Southeast Asia*. Online. In: Nationsonline.org. C1998-2025. Dostupné z: https://www.nationsonline.org/oneworld/map_of_southeast_asia.htm. [cit. 2025-12-06].
- MBUFUNG, Ngoye Charles. *THE IMPACTS OF SURFACE TRANSPORT DEVELOPMENT TO TOURISM GROWTH*. Online. 2016. Dostupné z: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/105178/NGOYE%20CHARLES%20MBUFUNG.pdf?sequence=1>. [cit. 2025-12-05].
- MCDERMOTT, Dana. *Fauna of Asia*. Online. EBSCO. 2024. Dostupné z: <https://www.ebsco.com/research-starters/zoology/fauna-asia>. [cit. 2025-12-05].
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *GLOBÁLNÍ ETICKÝ KODEX CESTOVNÍHO RUCHU*. Online. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. C2025. Dostupné z: https://mmr.gov.cz/MMR/media/MMR_StaryWeb/import/Cestovn%C3%AD%20ruch/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD%20spolupr%C3%A1ce/%C3%A9a%C4%8Dast%20v%20mezin%C3%A1rodn%C3%ADch%20organizac%C3%ADch/Globalni-eticky-kodex-cestovniho-ruchu-UNWTO.pdf. [cit. 2025-12-05].
- NATIONAL GEOGRAPHIC. *Asia: Physical Geography*. Online. National Geographic. C1996-2025. Dostupné z: <https://education.nationalgeographic.org/resource/asia/>. [cit. 2025-12-05].

- NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY. *Afghanistan*. Online. NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS. C2015-2025. Dostupné z: <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/afghanistan>. [cit. 2025-12-05].
- NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY. *Iraq*. Online. NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS. C2015-2025. Dostupné z: <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/iraq>. [cit. 2025-12-05].
- NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY. *Israel*. Online. NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS. C2015-2025. Dostupné z: <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/israel>. [cit. 2025-12-05].
- NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY. *North Korea*. Online. NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS. C2015-2025. Dostupné z: <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/north-korea>. [cit. 2025-12-05].
- NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY. *Syria*. Online. NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS. C2015-2025. Dostupné z: <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/syria>. [cit. 2025-12-05].
- Natural Resources: Types and Their Importance*. Online. Centre Point School. Dostupné z: <https://centrepointhighschools.com/blogs/natural-resources-types-and-their-importance/>. [cit. 2025-12-05].
- PALIK, Júlia; OBERMEIER, Anna Marie a RUSTAD, Siri Aas. *Conflict Trends in Asia, 1989–2021*. Online. PRIO, 2022. Dostupné z: <https://cdn.cloud.prio.org/files/49e8a29d-d77b-47fe-87c8-a46c786532f6/Palik%20et%20al%20-%20Conflict%20Trends%20in%20Asia%201989-2021%20PRIO%20Paper%202022.pdf?inline=true>. [cit. 2025-12-05].
- Personal security*. Online. Selective Asia. C2022. Dostupné z: <https://www.selectiveasia.com/departure-lounge/personal-security>. [cit. 2025-12-06].
- PESCATORI, Andrea a SRINIVASAN, Krishna. *Asia's Economic Growth Is Weathering Tariffs and Uncertainty*. Online. IMF BLOG. 2025. Dostupné z: <https://www.imf.org/en/blogs/articles/2025/10/16/asias-economic-growth-is-weathering-tariffs-and-uncertainty>. [cit. 2025-12-05].
- Political Crisis in Mongolia*. Online. Aretera Public Affairs. 2025. Dostupné z: https://aretera.com/insight_20251114. [cit. 2025-12-05].
- Politics: East Asia*. Online. Universiteit Leiden. 2025. Dostupné z: <https://studiegids.universiteit leiden.nl/courses/134047/politics-east-asia>. [cit. 2025-12-05].
- RYGLOVÁ, Kateřina; BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Online. Praha: Grada Publishing, 2011. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=_5A0vQPSAD8C&printsec=frontcover&key=AlzaSyDIPfl89JdFhWBVsMVsavVo6aNh057xITc#v=onepage&q&f=true. [cit. 2025-12-04].

- SAFEST COUNTRIES IN ASIA TO VISIT 2025 | ULTIMATE GUIDE*. Online. Jaynevy Tours. C2025. Dostupné z: https://www.jaynevytours.com/safest-countries-in-asia-to-visit.html?srsId=AfmBOopxx3pWOSR1Oly7PDpIB_MVmpOadapN2VoctW_7B-D7rftAnL1w. [cit. 2025-12-06].
- SEIAM, Sanaullah. *Taliban celebrates three years in power as Afghans suffer hunger and repression*. Online. In: NBC NEWS. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/world/taliban-celebrates-three-years-power-afghans-suffer-rcna166520>. [cit. 2025-12-06].
- SEMONE, Peter. *Asian Tourism: A Force for Good in a World That Needs It*. Online. Institute of Tourism. Dostupné z: <https://institutetourism.com/asian-tourism-a-force-for-good/>. [cit. 2025-12-05].
- SILVEIRA, Luís a BRITO, Mónica. Leisure, tourism, and the importance of proximity to water: Insights from the resident population of Portugal. Online. *ELSEVIER*. 2025. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666188825009335>. [cit. 2025-12-05].
- SHARMA, Prakhar a KAUSHIK, Gauri. *South and Southeast Asia are on the front lines of the democracy-autocracy showdown*. Online. Atlantic Council. 2025. Dostupné z: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/south-and-southeast-asia-are-on-the-front-lines-of-the-democracy-autocracy-showdown/#:~:text=According%20to%20Freedom%20House's%202025%20assessments%2C%20nine,countries%20in%20the%20region%20in%20recent%20years..> [cit. 2025-12-05].
- STANTON, Hayley. *Cohen's tourist typology – The 4 major types of tourists*. Online. Tourism TEACHER. 2022. Dostupné z: <https://tourismteacher.com/cohens-tourist-typology-types-of-tourists/#2-cohens-types-of-tourists>. [cit. 2025-12-05].
- SUN, Zhaoyang. Tourism and economic growth: The role of institutional quality. Online. *International Review of Economics & Finance*. 2025. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1059056025000760>. [cit. 2025-12-06].
- SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Etický kodex cestovního ruchu*. Online. Svaz měst a obcí České republiky. 2010. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/cinnost/kultura-a-cestovni-ruch/a/eticky-kodex-cestovniho-ruchu>. [cit. 2025-12-05].
- Syria country profile*. Online. BBC. 2025. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-14703856>. [cit. 2025-12-06].
- THE AUSTRALIAN NATIONAL UNIVERSITY. *Asia as a window into the future of global politics*. Online. EASTASIAFORUM. 2025. Dostupné z: <https://eastasiaforum.org/2025/05/26/asia-as-a-window-into-the-future-of-global-politics/>. [cit. 2025-12-05].
- The seas of Asia*. Online. Underwater Asia. Dostupné z: <https://underwaterasia.info/discovery/seas-of-asia>. [cit. 2025-12-05].
- The War In Afghanistan*. Online. NATIONAL ARCHIVES. Dostupné z: <https://www.georgewbushlibrary.gov/research/topic-guides/the-war-in-afghanistan>. [cit. 2025-12-05].

- Top 12 Asian Nations In The World Tourism Rankings*. Online. WORLD TOURISM GUIDE. C2025. Dostupné z: <https://www.world-tourism.org/asian-top-travel-destinations/>. [cit. 2025-12-05].
- The State of Democracy in Western Asia*. Online. IDEA. C2023. Dostupné z: <https://www.idea.int/gsod/2023/chapters/western-asia/>. [cit. 2025-12-05].
- TRAVEL BLOG. *Six Most Visited Countries in Asia*. Online. The Washington Beer Blog. 2024. Dostupné z: <https://washingtonbeerblog.com/six-most-visited-countries-in-asia/>. [cit. 2025-12-05].
- TORROELLA, Pablo. *Palestine Map, History & Location*. Online. Study.com. C2025. Dostupné z: <https://study.com/academy/lesson/palestine-history-people-religion.html>. [cit. 2025-12-06].
- UNITED NATIONS. *Short-term outlook for Western Asia faces lingering uncertainties despite some improvement, warns UN report*. Online. United Nations, 2025. Dostupné z: https://www.un.org/development/desa/dpad/wp-content/uploads/sites/45/WESP_2025_WA_PR_EN.pdf. [cit. 2025-12-05].
- USOV, Anton. *EBRD gives positive outlook for Central Asian economies*. Online. European Bank. 2025. Dostupné z: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2025/ebird-gives-positive-outlook-for-central-asian-economies.html#>. [cit. 2025-12-05].
- VINPEARL. *Asia's weather: A comprehensive guide for your well-prepared travels*. Online. Vinpearl. 2024. Dostupné z: <https://vinpearl.com/en/asia%27s-weather-a-comprehensive-guide-for-your-travels>. [cit. 2025-12-05].
- VIVA TRAVEL. *O nás*. Online. VIVA travel. Dostupné z: <https://www.viva-asie.cz/o-nas/>. [cit. 2025-12-06].
- VOJÁČEK, Jiří. *Deset nejsilnějších armád světa? Evropa má překvapivě jen dva zástupce*. Online. Deník.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.denik.cz/veda-a-technika/deset-nejsilnejsich-armad-sveta-20251126.html#indie>. [cit. 2025-12-05].
- WATER AND TOURISM: KEYS TO RESPONSIBLE AND EFFICIENT MANAGEMENT*. Online. Almar Water Servicios España. C2024. Dostupné z: <https://almarwater.com/water-and-tourism-keys-to-responsible-and-efficient-management/>. [cit. 2025-12-05].
- What is Hamas and why is it fighting with Israel in Gaza?* Online. BBC. 2025. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/articles/clyv7w3gdy2o>. [cit. 2025-12-05].
- WORLD ATLAS. *10 Largest Lakes In Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/lakes/10-largest-lakes-in-asia.html>. [cit. 2025-12-05].
- WORLD ATLAS. *10 Major Mountain Ranges Of Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/mountains/10-major-mountain-ranges-of-asia.html>. [cit. 2025-12-05].
- WORLD ATLAS. *Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/as.htm>. [cit. 2025-12-05].
- WORLD ATLAS. *Maps Of Palestine*. Online. In: World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/maps/palestine>. [cit. 2025-12-05].

WORLD ATLAS. *The 10 Most Populated Countries In Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/articles/the-10-most-populated-countries-in-asia.html>. [cit. 2025-12-05].

WORLD ATLAS. *The Deserts Of Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/articles/the-deserts-of-asia.html>. [cit. 2025-12-05].

WORLD ATLAS. *The Longest Rivers Of Asia*. Online. World Atlas. C2025. Dostupné z: <https://www.worldatlas.com/articles/the-longest-rivers-in-asia.html>. [cit. 2025-12-05].

YEE, Isaac. *Israel's war could set Gaza back 69 years, UN warns*. Online. CNN World. 2024. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2024/10/23/middleeast/war-gaza-development-un-report-intl>. [cit. 2025-12-06].

ZHIYENBAYEV, Miras. *Kazakhstan's Staged Reforms: Democracy by Evolution, Not Revolution*. Online. THE ASTANA TIMES. 2025. Dostupné z: <https://astanatimes.com/2025/09/kazakhstans-staged-reforms-democracy-by-evolution-not-revolution/>. [cit. 2025-12-05].